

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

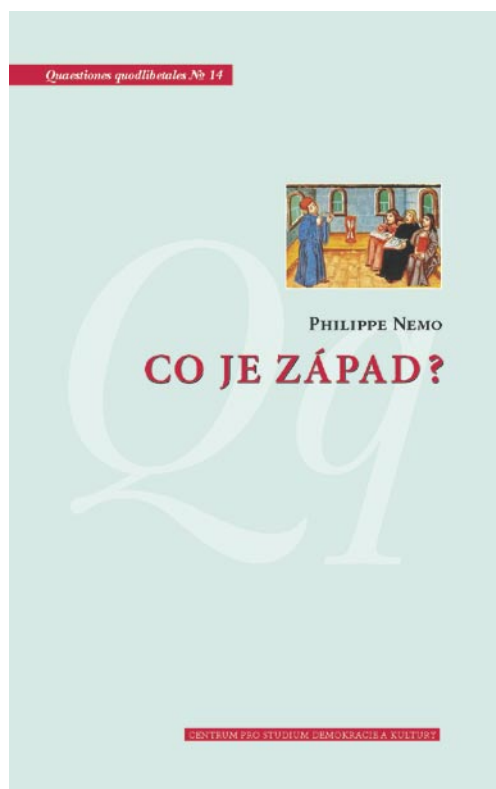
KVĚTEN 2011

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, KVĚTEN 2011

PHILIPPE NEMO

Co je Západ?

Brilantní esej *Co je Západ?* se pokouší podnětně i provokativně vyjádřit, v čem spočívá specifická historická vývoje západního světa. Autor v této souvislosti poukazuje na pět evropských „vynálezů“, kterými jsou: 1. antická řecká obec spojená se svobodou občana, která je zajištěna zákonem a podporována objevem vědy a školy; 2. právně zajištěné soukromé vlastnictví a humanismus antického Říma; 3. etická a eschatologická revoluce způsobená Bibli; 4. tzv. papežská revoluce, jež umožnila první skutečnou syntézu „Athén“, „Říma“ a „Jeruzaléma“; 5. novověká liberální demokracie a pluralismus, které umožnily rozvoj západní vědy, politiky a ekonomie.

Phillipe Nemo je francouzský filosof, politolog a historik. Působil v Institutu Augusta Comta, na Vysoké škole obchodní v Paříži a ve Výzkumném ústavu filosofie ekonomie. Spolupracuje s rozhlasovou stanicí France Culture. Přispěl rozhodující měrou ke znalosti díla F. von Hayeka ve Francii. Je mj. autorem knih *Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Âge* (1998) a *Histoire des idées politiques aux Temps modernes et contemporains* (2002).

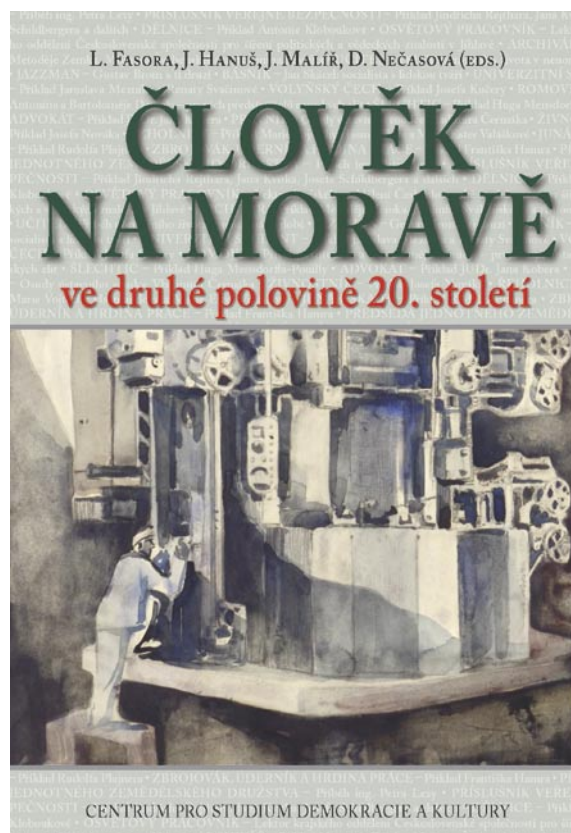
Brož, 136 str., 159 Kč

LUKÁŠ FASORA, JIŘÍ HANUŠ,
JIŘÍ MALÍŘ, DENISA NEČASOVÁ (EDS.)

Člověk na Moravě ve druhé polovině 20. století

Čtvrtý díl úspěšné publikace, která představuje reprezentativní soubor studií zobrazující významné sociální typy a profese. Na důkladných biogramech zajímavých osobností se ukazuje poválečná doba a prostředí s centrem v padesátých a šedesátých letech, tedy v éře komunistických represí i pokusu o společenské reformy. Na konkrétním materiálu jsou pojednány politické, ekonomické i kulturní poměry a jejich proměny, které svou časovou blízkostí ještě žijí ve vzpomínkách pamětníků, proto jsou vysoce aktuální. Před čtenáři defilují postavy politiků, rolníků, spisovatelů, vědců, dělníků, vojáků a dalších postav, které v uvedeném období prošly velkými životními proměnami. Na svazku se podílejí přední historikové a archivní pracovníci.

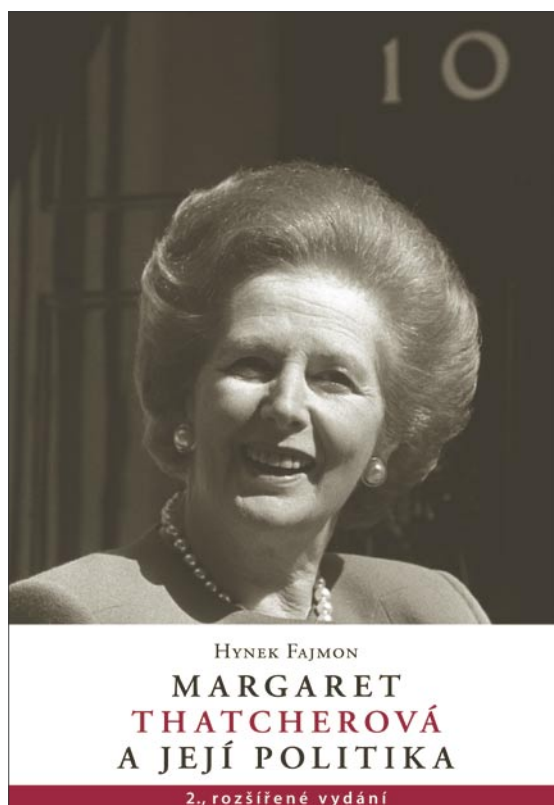
Vázané, formát B5, 348 str., 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venuhova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

HYNEK FAJMON

Margaret Thatcherová a její politika

2., rozšířené vydání

Margaret Thatcherová je fascinující a inspirativní osobností moderní světové politiky. „Konzervativní revoluce“, kterou zahájila v osmdesátých letech, změnila tvář Velké Británie a později i východní Evropy. Kniha poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona Margaret Thatcherová a její politika vychází při příležitosti osmdesátých pátých narozenin bývalé premiérky. V úspěšné „politické biografii“ se autorovi (jenž původně vystudoval historii) podařilo skvěle skloubit důkladnou práci historika s rozhledem a zkušenostmi aktivního politika hájícího pravicové hodnoty. Druhé vydání knihy, jež poprvé vyšla v roce 1999, autor podstatně rozšířil a doplnil o kapitolu věnovanou působení a rozsáhlé spisovatelské činnosti Margaret Thatcherové po roce 1990, kdy odešla z aktivní politiky. Podstatně jsou rozšířeny i závěrečná chronologická příloha a slovníček nejvýznamnějších představitelů „thatcherismu“. K českému čtenáři se tak dostává první kompletní biografie političky, jejíž odkaz je stále živý a inspirativní.

Vázané, 392 str. + 16 str. fotopřílohy, 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Spotřebitelé	22
PŘEHLED DĚNÍ KVĚTEN 2011	8	Značení složení textilních výrobků a textilií bude	22
Daně	8	Směrnice o padělaných léčivech začne platit od roku 2012	23
Rada se začala zabývat CCCTB	8		
Doprava	9	Vnitřní trh	23
EU dosáhla dlouho očekávaného kompromisu týkajícího se euroviněty	9	Rada schválila obecný přístup k regulaci krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání	23
TRAN souhlasí s trestáním dopravních přestupků spáchaných v jiném členském státě EU	10	ECON schválil svou pozici k regulaci derivátů	24
		ECON: Za 15 let budou bankovní vklady garantovány až do výše 100 tis. €	25
Energetika	11	Komise uveřejnila koncepci práv duševního vlastnictví	26
ITRE: Hlasování o návrhu směrnice o bezpečném nakládání s vyhořelým palivem a s radioaktivním odpadem	11	Rada definitivně schválila regulaci alternativních investičních fondů	27
Hospodářská a měnová unie	12	Rada dosáhla politické dohody o výjimce z účetních uzávěrek mikropodniků	27
EU schválila finanční pomoc Portugalsku	12	Evropská soukromá společnost stále nemá jednomyslnou podporu	28
Opět problematika řeckého dluhu	12		
Informační společnost	14	Zemědělství	29
Regulace roamingu červnem 2012 neskončí. Naopak	14	AGRI přijal zprávu Alberta Desse k budoucnosti SZP	29
Institucionální záležitosti	14	Životní prostředí	29
Rada a BUDG poprvé projednávaly návrh rozpočtu na rok 2012	14	Rada schválila revizi směrnice o omezení nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních	29
SURE hlasoval o návrhu pozice EP k prioritám finanční perspektivy po roce 2013	16		
Justice a vnitro	17	VE ZKRATCE...	31
Budoucnost „Schengenu“ jako důležité téma debaty na úrovni EU	17	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	35
Komise předložila balík návrhů týkající se imigrace a víz	19	KALENDÁŘ NA ČERVEN 2011	36
Komise uveřejnila návrhy na zlepšení ochrany obětí trestných činů	20	SEZNAM ZKRATEK	37
Regionální politika	21	SLOVNÍČEK	40
REGI přijal zprávu o budoucnosti regionální politiky EU	21	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	44

STALO SE...

Jednou z nejvíce diskutovaných otázek na úrovni EU se v květnu 2011 stala imigrace a budoucnost schengenského prostoru. Ostrahu hranic zpřísnila nejprve Francie, následovala informace dánské vlády o úmyslu obnovit stálé kontroly na hranicích. Komise na tyto akce reagovala poukazem na možné porušení unijního práva. Téma bylo diskutováno i na plenárním zasedání EP 10. 5. 2011 a 12. 5. 2011 na zasedání Rady (více v příspěvku **Budoucnost „Schengenu“ jako důležité téma debaty na úrovni EU**).

Plénum EP přijalo 11. 5. 2011 ve druhém čtení návrh nařízení o názvech textilií a označování výrobků etiketami. EP prosadil povinné značení materiálů, jako jsou kůže a kožesiny, na textiliích a zpracování zprávy proveditelnosti k etiketám označujícím textilní výrobky (více v příspěvku **Značení složení textilních výrobků a textilií bude**).

Rada na svém zasedání ve dnech 16.–17. 5. 2011 schválila finanční pomoc Portugalsku. EU z celkové sumy 78 mld. € přispěje 52 mld. € (více v příspěvku **EU schválila finanční pomoc Portugalsku**).

Rada se na svém zasedání 17. 5. 2011 opět zabývala otázkou řeckého dluhu. Šéf eurozóny Jean-Claude Juncker prohlásil, že dosud nebyla uzavřena. Státy čekají na závěry delegace EU a MMF, která hodnotí úsporné plány Atén na místě (více v příspěvku **Opět problematika řeckého dluhu**).

Rada 17. 5. 2011 schválila tzv. obecný přístup k návrhu na regulaci krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání (více v příspěvku **Rada schválila obecný přístup k regulaci krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání**).

Komise 18. 5. 2011 přijala 2 legislativní návrhy týkající se ochrany obětí trestných činů včetně dětí (více v příspěvku **Komise uveřejnila návrhy na zlepšení ochrany obětí trestných činů**).

Zástupci Rady, EP a Komise dospěli na trojstranném jednání 23. 5. 2011 ke kompromisu ve věci tzv. euroviněty. Návrh by měl být schválen plénem v EP v červnu 2011 a poté i Radou (více v příspěvku **EU dosáhla dlouho očekávaného kompromisu týkajícího se euroviněty**).

Komise 24. 5. 2011 předložila svou koncepci ochrany a rozvoje práv duševního vlastnictví v EU v době posilování významu aktivit provozovaných online (více v příspěvku **Komise uveřejnila koncepci práv duševního vlastnictví**).

Komise 24. 5. 2011 zveřejnila balík návrhů, které mají pomoci EU zvládat imigraci z oblasti jižního Středomoří, která je spojena se současným děním v oblasti severní Afriky a v posledních měsících představuje zejména pro jihoevropské státy významný problém. Současně Komise navrhla pozměnit legislativu týkající se víz, aby bylo zabráněno zneužívání bezvízového styku mezi třetími zeměmi a EU (více v příspěvku **Komise předložila balík návrhů týkající se imigrace a víz**).

Výbor TRAN 24. 5. 2011 prakticky zcela akceptoval pozici Rady k návrhu směrnice o usnadnění přeshraničního vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu. V praxi by se tak mohla otevřít cesta k trestání dopravních přestupků spáchaných v jiném členském státě i tehdy, pokud řidič nebyl pokutován na místě (více v příspěvku **TRAN souhlasí s trestáním dopravních přestupků spáchaných v jiném členském státě EU**).

Výbor ECON 24. 5. 2011 schválil svou pozici k návrhu na regulaci tzv. over the counter derivátů (více v příspěvku **ECON schválil svou pozici k regulaci derivátů**).

Výbor ECON 24. 5. 2011 souhlasil, aby banky v EU do 15 let ručily za vklady svých klientů až do výše 100 tis. € (více v příspěvku **ECON: Za 15 let budou bankovní vklady garantovány až do výše 100 tis. €**).

Výbor SURE ve dnech 25.–26. 5. 2011 hlasoval o zprávě Salvadora Garrigy Polleda s názvem „Investování do budoucnosti: nový víceletý finanční rámec pro konkurenceschopnou, udržitelnou a inkluzivní Evropu“. Zpravodaj v ní nastínil stávající pozici EP k otázce finanční perspektivy na období po roce 2013 (více v příspěvku **SURE hlasoval o návrhu pozice EP k prioritám finanční perspektivy po roce 2013**).

Výbor REGI přijal 26. 5. 2011 poměrem 31:0:9 zprávu týkající se strategie politiky soudržnosti po roce 2013. Poslanci hlasovali i o 600 pozměňovacích návrzích (více v příspěvku **REGI přijal zprávu o budoucnosti regionální politiky EU**).

Rada 27. 5. 2011 schválila směrnici o zabránění vstupu padělaných léčiv do legálního řetězce. Směrnice zavádí tzv. kód Společenství pro léčiva (více v příspěvku **Směrnice o padělaných léčivech začne platit od roku 2012**).

Rada 27. 5. 2011 potvrdila zpřísnění stávající směrnice č. 2002/95 o omezení používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (tzv. RoHS Directive; více v příspěvku **Rada schválila revizi směrnice o omezení nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních**).

Rada 27. 5. 2011 definitivně schválila regulaci alternativních investičních fondů (více v příspěvku **Rada schválila regulaci alternativních investičních fondů**).

Rada 30. 5. 2011 poměrně nečekaně dosáhla politické dohody o výjimce pro mikropodniky týkající se předkládání ročních účetních uzávěrek (více v příspěvku **Rada dosáhla politické dohody o výjimce z účetních uzávěrek mikropodniků**).

PŘEHLED DĚNÍ KVĚTEN 2011

DANĚ

Rada se začala zabývat CCCTB

Návrh směrnice Rady o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) ([KOM\(2011\)121](#))

Rada se 5. 5. 2011 začala na úrovni pracovní skupiny zabývat návrhem na zavedení společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (tzv. CCCTB) v EU.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v březnu 2011. Nová směrnice by měla podle ní „výrazně snížit administrativní zátěž, náklady na dosažení souladu s předpisy a právní nejistotu, jimž jsou podniky v EU v současné době vystaveny“. Pokud jde o jednotnost právního prostředí, měla by se EU přiblížit USA, Japonsku nebo Číně. Nová norma by měla podnikům přinést úspory v řádu miliard eur ročně, malé a střední podniky by díky ní mohly podle Komise ušetřit až 2/3 svých nákladů (více v příspěvku „Komise navrhuje zavést CCCTB“, [Monitoring březen 2011](#)).

Obsah

Maďarské předsednictví členskými státy zatím pouze předložilo dotazník, jakým směrem by se mělo vyjednávání o CCCTB v Radě ubírat.

Tj. zda vůbec má být podnikům (včetně poboček podniků ze třetích zemí) umožněno využívat výhod jediného kontaktního místa pro podání daňového přiznání (v zemi, kde má podnik hlavní sídlo) a konsolidovat všechny zisky a ztráty, které jim vzniknou v rámci EU, za předpokladu, že (1) členské státy si i nadále zachovají právo stanovovat si vlastní sazbu daně a (2) CCCTB bude nepovinný (pokud se pro něj ale konkrétní podnik rozhodne, měl by podle návrhu v daném režimu zůstat min. 5 let). Právě toto je jádro návrhu Komise.

Základ daně podniku by měl být rozdělen mezi ty členské státy, v nichž daný podnik provozuje činnost. Měly by se zohlednit 3 faktory: 1. aktiva (dlouhodobý hmotný majetek plus náklady na výzkum a vývoj, marketing a reklamu v 6 letech před vstupem pod-

niku do CCCTB); 2. pracovní síla (50% mzdových nákladů a 50% počtu zaměstnanců); 3. prodej (kam bylo odesláno zboží, kde byla vykonána služba). Po přerozdělení základu daně by si měly členské státy moci zdanit svůj podíl vlastní sazbou. Odpisy v rámci CCCTB by měly činit 25% za období 4 let.

Konkrétně se maďarské předsednictví v dotazníku zaměřilo na následujících 8 okruhů otázek:

1. stanovení základu daně;
2. transakce mezi skupinou podniků a podniky přidruženými (těmi, které nejsou součástí skupiny);
3. šíře a rozsah klauzule proti zneužití CCCTB;
4. způsob konsolidace;
5. kritéria pro rozdělování základu daně;
6. administrativní otázky;
7. způsob začlenění podniků do režimu CCCTB;
8. ekonomické otázky vážící se k CCCTB (dopad na rozpočty, administrativní poplatky ap.).

Sporné body

Problémem návrhu je, že jej bezvýhradně nepodporují ani firmy (ač Komise je přesvědčena o opaku), ani členské státy, které o něm mají rozhodovat.

Obávají se (v důsledku konsolidace) mj. snížení svých daňových příjmů. Platí to i o Maďarsku, které hodlá negociace v Radě až do konce června 2011, kdy jej na předsednickém postu vystřídá Polsko, záměrně „držet“ na nižší (odborné, tedy nikoliv primárně politické) úrovni. Maďarsko v jeho úsilí podporuje např. Velká Británie, Irsko, ale např. i ČR. Výhrady vůči CCCTB má i Německo, pro jsou v tuto chvíli údajně jen Francie a Španělsko.

Komise si je vědoma obtížnosti celé materie. Proto předpokládá, že jednání o CCCTB budou trvat min. 2 roky, v krajním případě zvažuje i možnost tzv. posílené spolupráce, tj. že by se na projektu nepodílely všechny členské státy, ale např. jen státy eurozóny.

Pokud CCCTB nakonec bude zaveden, reálně (po započítání implementační lhůty v řádu 12–24 měsíců) se uplatní nejdříve od roku 2015 nebo 2016.

Pozice ČR

ČR sjednocení daňového základu dlouhodobě (fakticky od svého vstupu do EU v roce 2004, kdy už se v EU o CCCTB cca 3 roky neformálně debatovalo) odmítá.

Naposledy se v tomto duchu [vyjádřil](#) výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR pro evropské záležitosti 26. 5. 2011.

Další vývoj

O návrhu se bude v Radě rozhodovat jednomyslně, EP by měl být pouze konzultován.

DOPRAVA**EU dosáhla dlouho očekávaného kompromisu týkajícího se euroviněty**

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly ([KOM\(2008\)436](#))

Zástupci Rady, EP a Komise dospěli na trojstranném jednání 23. 5. 2011 ke kompromisu ve věci tzv. euroviněty. Návrh by měl být schválen plénem v EP v červnu 2011 a poté i Radou.

Kontext

Revize se týká zavedení poplatků za užívání některých pozemních komunikací kamiony v souvislosti s jejich hlučností, znečišťováním ovzduší a vytvářením dopravních zácp.

Rada přijala společný postoj v únoru 2011 (více v příspěvku „Revize směrnice o tzv. eurovinětě postupuje do druhého čtení“, [Monitoring únor 2011](#)). V dubnu 2011 se vedla neformální trojstranná jednání mezi zainteresovanými institucemi. Výbor TRAN projevil odhodlání zavést princip „znečišťovatel platí“ do nákladů na dopravu, když rovněž v dubnu 2011 přijal kompromisní návrh své zprávy. Vzhledem k několika problematickým bodům návrhu revize směrnice probíhala trojstranná jednání mezi zainteresovanými institucemi, které se snažily nalézt kompromis a vyhnout se tak dohodovacímu řízení (více v příspěvku „TRAN: znečišťovatel bude platit“, [Monitoring duben 2011](#)).

Obsah a sporné body

První z trojstranných jednání (ve sledovaném období) se uskutečnilo 9. 5. 2011, avšak nepřineslo kýžené výsledky. Další proběhlo 23. 5. 2011 a bylo již úspěšné. Coreper jeho výsledek formálně potvrdil na svém [zasedání](#) 25. 5. 2011.

Největší překážkou bylo to, zda bude pro členské státy povinné reinvestovat získané peníze z poplatků zpět na zlepšení kvality infrastruktury nebo omezení jejího vlivu na životní prostředí. EP nakonec ustoupil a se získanými prostředky si budou moci členské státy nakládat podle uvážení.

Aby byla zachována „transparentnost“, budou členské státy sdělovat Komisi, kolik financí vybraly a jak je hodlají investovat. Komise vypracuje seznam doporučených oblastí, které považuje za potřebné rozvíjet.

Kompromis nicméně neuspokojil dopravce, kteří vyjádřili silné znepokojení. Apelovali na EP, aby před hlasování ve druhém čtení zvážil prosazení povinnosti investovat vybrané prostředky zpět do infrastruktury.

Dohoda také obsahuje klauzuli, že členské státy investují minimálně 15% vybraných peněz za užívání silnic (kombinace klasických poplatků za užívání silnic a poplatků za externalitu) v rámci prioritních projektů transevropských sítí. Není ale jasné, zda bude tato klauzule závazná: Rada říká, že ne, EP opak.

IRU tento krok považuje za nejhorší možný scénář – nepovede to k „zelenější dopravě“, ale penalizování dopravy. To podle IRU ohrozí malé a střední podniky a povede ke snížení zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a trhu EU.

Z analýzy Komise vyplývá, že poplatky zdraží většinu dopravy založené na těžkých nákladních vozech. Do konce roku 2013 budou z povinnosti platit vyloučeny vozy třídy Euro 5 a do konce roku 2017 třídy Euro 6. Poplatky se budou s rostoucím číslem třídy snižovat. Pro nejvíce znečišťující vozy tříd Euro 1, 2, 3 bude největší navýšení při průjezdu horskými oblastmi, čímž chce EU přinutit provozovatele používat v těchto lokalitách šetrnější vozidla.

Aby nákladní vozidla volila cestu mimo čas dopravních zácp, budou moci členské státy navýšit na max. 5 hodin denně obvyklou sazbu za použití silnic na 175% průměru.

Rada také prosadila, že vozidla do 12 tun budou ze směrnice vyňata. EP zajistil, že státy, které tuto výjimku uplatní, o tom zpraví Komisi a podají vysvětlení.

Další vývoj

Text směrnice bude předložen plénu EP do druhého čtení, které proběhne 7. 6. 2011. Rada bude návrh schvalovat po EP. Irsko a Nizozemsko avizovaly, že se hlasování zdrží, Španělsko a Itálie budou patrně proti. K přijetí návrhu je potřeba kvalifikovaná většina.

TRAN souhlasí s trestáním dopravních přestupků spáchaných v jiném členském státě EU

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o usnadnění přeshraničního vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu ([KOM\(2008\)151](#))

Výbor TRAN 24. 5. 2011 prakticky zcela (poměrem 38:1:2) [akceptoval](#) pozici Rady k návrhu směrnice o usnadnění přeshraničního vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu. V praxi by se tak mohla otevřít cesta k trestání dopravních přestupků spáchaných v jiném členském státě i tehdy, pokud řidič nebyl pokutován na místě.

Kontext

Komise svůj návrh mající usnadnit přeshraniční postih dopravních přestupků v případech, že se jich dopustí řidič s vozidlem registrovaným v jiném členském státě než v tom, kde byl dopravní přestupek spáchan, předložila v březnu 2008.

V pozadí návrhu lze číst dlouhodobou tendenci Komise ospravedlňovat vlastní legislativní iniciativy v oblasti dopravy posilováním bezpečnosti na silnicích.

V roce 2001 byl zveřejněn „závazek“ snížit do 10 let počet úmrtí na silnicích o polovinu, což se ovšem nepodařilo (fakt, že Komise v červenci 2010 předložila [obdobný plán](#) na dalších 10 let, na tom nic nemění). Stejně tak neúspěšné bylo uveřejnění nezávazného [doporučení č. 2004/345](#) týkajícího se osvědčených postupů při kontrole uplatňování dopravních předpisů.

Plénum EP návrh Komise poprvé podpořilo v prosinci 2008 přijetím [zprávy](#) Inés Ayala Senderové. Rada se na (celkově „benevolentnějším“) znění návrhu předběžně dohodla v prosinci 2010 (více v příspěvku „Rada: Trestejme dopravní přestupky spáchané v jiném členském státě EU“, [Monitoring prosinec 2010](#)). První čtení završila v březnu 2011 (více v příspěvku „Rada souhlasí s trestáním dopravních přestupků spáchaných v jiném členském státě EU“, [Monitoring březen 2011](#)).

Obsah

Výbor TRAN spolu s Radou souhlasí s elektronickou výměnou údajů o přestupcích mezi jednotlivými členskými státy, resp. o jednotlivých provozovatelích registrovaných motorových vozidel.

Přestože Komise původně předpokládala, že přes hranice „přenositelnými“ přestupky budou nepřiměřená rychlost, nezastavení vozidla na červenou, nezapnuté bezpečnostní pásy a řízení pod vlivem

alkoholu (podle Komise z těchto příčin vznikají 3/4 dopravních nehod), katalog by nakonec měl být rozšířen o další 4 položky: řízení pod vlivem návykových látek, nepoužití ochranné přilby, nezákonné použití pruhu pro průjezd vozidel s přednostním právem jízdy a nezákonné použití mobilního telefonu při řízení.

Směrnice by se měla vztahovat na všechny řidiče.

Data o provozovatelích registrovaných motorových vozidel by si měly členské státy vyměňovat skrze systém [Eucaris](#).

Mělo by nicméně vždy záležet na tom, zda stát, v němž byl přestupek spáchan, bude výměnu iniciovat, resp. bude požadovat sankcionování přestupku. V daném případě by měl být povinen zformulovat oznámení s popisem přestupku v jazyce toho, kdo přestupek spáchal (rozhodný bude jazyk země, v němž bylo zaregistrováno příslušné motorové vozidlo).

Pokud dotčený řidič pokutu neuhradí, neměla by směrnice stanovovat žádný konkrétní mechanismus.

Ten by měl být závislý na existujících (mezi)národních normách a/nebo bilaterálních dohodách mezi příslušnými členskými státy, popř. na tom, zda řidič se svým vozidlem navštíví stát, v němž přestupek spáchal, znovu. V tom případě by tamější orgány pochopitelně měly mít možnost pokutu vymáhat.

Sporné body

TRAN se (oproti Radě a obdobně jako v prvním čtení) postavil za vypracování zprávy Komise po 3 letech od chvíle, kdy bude směrnice implementována, aby bylo možné zvážit potenciální meritorní rozšíření dané normy. Poněkud nekonzistentně poslanci do textu vložili mj. i doporučení týkající se zvýšení silničních kontrol či kontrol na přítomnost alkoholu v krvi ze strany členských států.

Rada zase v prvním čtení (za nesouhlasu Itálie) změnila právní bázi návrhu z čl. 91 Smlouvy o fungování EU týkajícího se dopravy na čl. 87 odst. 2 téhož dokumentu týkající se policejní spolupráce. To znamená, že výslednou normu nebudou povinny implementovat Velká Británie a Irsko (plus Dánsko, jež by pro uplatnění směrnice na svém území muselo přijmout separátní mezinárodní smlouvu). Norma by podle Rady také neměla přesně specifikovat operační podmínky policejní spolupráce. V daném případě by musela být založena na čl. 87 odst. 3 Smlouvy o fungování EU a namísto kvalifikované většiny by musela být schválena jednomyslně. TRAN ale i přesto (fakticky) požaduje opak.

Komise již dříve připustila, že výměna relevantních informací bude pro členské státy minimálně zpočátku znamenat zvýšenou finanční zátěž.

Přitom podíl přestupků spáchaných cizozemci se standardně pohybuje pouze v řádu jednotek procent (s výjimkou zemí, které patří mezi oblíbené turistické destinace, např. Francie). Komise navíc ve svých materiálech tvrdí, že zamýšlené opatření nemusí nutně zajistit větší bezpečnost na silnicích, ač pohnutky k předložení příslušného textu byly právě tyto.

Rovněž je možný konflikt s platným [rámcovým rozhodnutím č. 2005/214](#) o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut. Podle Komise by měla směrnice rámcové rozhodnutí pouze doplnit a umožnit, aby otázka dopravních přestupků byla vyřešena přímo mezi příslušnou státní autoritou a provozovatelem vozidla, nikoliv mezi dvěma státy, jak to předpokládá právě rámcové rozhodnutí. Viděno z druhé strany, nová směrnice sice nebude zakládat žádnou povinnost s výjimkou výměny informací o přestupcích mezi jednotlivými členskými státy, resp. o jednotlivých provozovateli registrovaných motorových vozidel (nebude harmonizovat ani povahu přestupků, ani tresty uložené za jejich spáchání), nicméně na základě platného rámcového rozhodnutí by mělo být možné vymáhat stanovené pokuty. Tuto interpretaci [připouští](#) i Komise.

Další vývoj

Plénium EP by mělo o návrhu hlasovat v červenci 2011. Ústupky výboru TRAN by měly umožnit, aby nová norma byla (ve druhém čtení) přijata. Potvrzují to i trojstranné negociace zástupců Komise, Rady a EP. Další jednání by se mělo uskutečnit 7. 6. 2011.

Implementační lhůta nové normy by měla činit 24 měsíců. Po 3 let od vstupu směrnice v platnost by měla Komise prozkoumat možnost rozšíření seznamu „přenositelných“ dopravních přestupků.

ENERGETIKA

ITRE: Hlasování o návrhu směrnice o bezpečném nakládání s vyhořelým palivem a s radioaktivním odpadem

Návrh směrnice Rady o bezpečném nakládání s vyhořelým palivem a s radioaktivním odpadem (KOM(2010)618)

Výbor ITRE hlasoval 26. 5. 2011 o [návrhu zprávy](#) Romany Jordany Cizelj, která se týká nakládání s použitým jaderným palivem a radioaktivním odpadem.

Schválený dokument představuje návrh usnesení EP k [návrhu](#) směrnice o bezpečném nakládání s vyhořelým palivem a s radioaktivním odpadem, který Komise zveřejnila v listopadu 2010.

Kontext

Komise zveřejnila návrh směrnice o bezpečném nakládání s vyhořelým palivem a s radioaktivním odpadem v listopadu 2010. Text se týká nejen nakládání s použitým jaderným palivem, ale také s radioaktivním odpadem vznikajícím při používání jaderného materiálu k lékařským či vědeckým účelům.

Týká se tedy všech členských států, nejen těch, které využívají jádro k výrobě elektrické energie.

Návrh podporuje jakožto optimální řešení pro konečné uskladnění budování zařízení pro hloubkové geologické ukládání. V souladu s tím by měly členské státy vypracovat programy obsahující plány pro vybudování a zajištění funkčnosti těchto zařízení pro konečné uskladnění odpadu, včetně vyčíslení nákladů a schémat pro finanční realizaci.

Pro vybudování či zprovoznění těchto zařízení ale Komise nestanovuje žádné konkrétní časové lhůty. Stejně tak návrh nestanovuje žádné parametry (např. jak hluboké má být geologické úložiště), protože tyto parametry jsou závislé na konkrétní situaci členských států (z hlediska geologických charakteristik a parametrů).

Zakázán má být vývoz jaderného odpadu do zemí mimo EU pro finální uskladnění.

Povoleno má být naproti tomu to, že se některé členské státy dohodnou, že budou zařízení pro nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem včetně úložišť sdílet na základě dohody uzavřené mezi sebou.

Komise též požaduje, aby se staly právně závaznými bezpečnostní standardy stanovené Mezinárodní agenturou pro atomovou energii ([IAEA](#)).

V členských státech by měly dohlížet na bezpečnost při nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem nezávislé dozorové orgány oddělené od jiných subjektů či organizací působících v oblasti podpory a využívání jaderné energie či jaderných materiálů, které by měly pravomoc vydávat povolení pro výstavbu skladovacích zařízení a následně by měly pravidelně i hodnotit a ověřovat jejich bezpečnost (více v příspěvku „Komise zveřejnila nový návrh směrnice týkající se nakládání s jaderným odpadem“, [Monitoring listopad 2010](#)).

Obsah

Na základě hlasování ITRE k návrhu Komise navrhuje takovéto stanovisko:

Pokud je o vývoz radioaktivního odpadu do států, které nejsou členy EU, členské státy tak mohou učinit, ale pouze tehdy, pokud je odpad zpracován v souladu s novými bezpečnostními pravidly EU.

V souladu s původním návrhem Komise by měl být každý členský stát povinen vypracovat speciální programy pro zajištění bezpečného zpracování a uskladnění použitého paliva a jaderného odpadu.

Národní programy musí zahrnovat plány pro nakládání se všemi těmito zařízeními na uskladnění jaderného odpadu, včetně plánů, co s nimi bude poté, až budou uzavřena a nebudou dále využívána.

Pracovníkům zapojeným do nakládání s jaderným odpadem se musí podle návrhu usnesení dostat adekvátní ochrany, ale také výcvik pro nakládání s radioaktivním materiálem.

Členské státy také musí zajistit, aby byly k dispozici dostatečné finanční zdroje, které by v případě potřeby pokryly všechny nezbytné výdaje spojené s uskladněním a kontrolou použitého jaderného paliva a radioaktivního odpadu. V případě pochybení ve vztahu k životnímu prostředí musí platit zásada „znečišťovatel platí“.

Výbor ITRE tedy v konečném důsledku až na kontroverzní otázku vývozu radioaktivního odpadu, který za určitých jasně definovaných podmínek povolil, zachoval většinu přísnějších opatření, která navrhovala již Komise.

Další vývoj

Po hlasování výboru ITRE bude následovat hlasování pléna EP v červnu 2011.

Vzhledem k tomu, že právní bázi pro navrhovanou měřnici je Smlouva o Euratom, EP je v této věci pouze konzultován. Očekává se ale, že Rada přijme konečné rozhodnutí bezprostředně poté, co obdrží výsledek hlasování pléna.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

EU schválila finanční pomoc Portugalsku

[Council](#) approves aid to Portugal, sets out conditions, Brusel, 17 May 2011

Rada na svém [zasedání](#) ve dnech 16.–17. 5. 2011 schválila finanční pomoc Portugalsku. EU z celkové sumy 78 mld. € přispěje 52 mld. €.

Kontext

Portugalsko dostalo do problémů vysoké zadlužení v kombinaci se slabým hospodářským růstem. Podle Eurostatu se portugalský rozpočtový deficit v roce 2010 vyšplhal z avizovaných 8,6% na 9,1% HDP a státní dluh dosáhl 80% HDP. Portugalsko v dubnu 2011 oficiálně požádalo EU o finanční pomoc, která je podmíněna zásadními re-

formami a změnami v hospodaření země (více v příspěvku „Portugalsko je třetí zemí, která si půjčí peníze od EU“, [Monitoring duben 2011](#), a v tabulce níže).

Obsah

Původní odhady výše půjčky se potvrdily. Portugalsko získá 78 mld. €. 52 mld. € poskytne EU: 26 mld. € z mechanismu EFSM a 26 mld. € z EFSF. MMF dodá zbylých 26 mld. €. Půjčka z EFSM bude na dobu 7,5 let s obdobnými podmínkami jako v MMF. Půjčka bude vázána na 3letý program.

MMF uvedl, že zemi okamžitě poskytne 6,1 mld. €, aby zmírnil obavy investorů ohledně její finanční situace.

Ekonomický a finanční program zahrnuje:

- Strukturální reformy k posílení růstu, zaměstnanosti, konkurenceschopnosti;
- Strategii fiskální konsolidace, lepší kontrolu státních podniků, snižování zadluženosti;
- Stabilizaci bankovního sektoru a financí.

Portugalsko bude muset zvýšit daně, zreformovat pracovní a právní systém a provést ambiciózní privatizační plán. Tamní statistický úřad oznámil, že HDP země se v prvním čtvrtletí snížil o 0,7% proti předchozím 3 měsícům, kdy klesl o 0,6%. Portugalská ekonomika se tak vrátila do recese, která je definována jako 2 mezičtvrtletní poklesy HDP za sebou.

Postoj ČR

Pro ČR nebude pomoc Portugalsku spojena s žádnými přímými výdaji. Garance z takzvaného Evropského mechanismu finanční stability (EFSM) by musela zaplatit jen v případě, že by Portugalsko nedostalo svým závazkům.

Opět problematika řeckého dluhu

[Press Release](#), 3088th Council meeting, Economic and Financial Affairs Brussels, 17 May 2011

Rada se na svém zasedání 17. 5. 2015 opět zabývala otázkou řeckého dluhu. Šéf eurozóny Jean-Claude Juncker prohlásil, že dosud nebyla uzavřena. Státy čekají na závěry delegace EU a MMF, která hodnotí úsporné plány Athén na místě.

Kontext

Evropská rada na svém zasedání v březnu 2010 rozhodla, že Řecku bude, jako krajní prostředek a pokud o to požádá, poskytnuta půjčka tvořená dvoustrannými smlouvami za přispění MMF. Řecko o tuto pomoc požádalo. Členské státy eurozóny rozhodly o vyplácení půjček jednomyslně.

V květnu 2010 se všech 16 členů eurozóny shodlo na poskytnutí půjčky na 3 roky ve výši 110 mld. € (eurozóna zajistí 80 mld. a MMF 30 mld. €) (více v příspěvku „Řecko jako první v historii eurozóny požádalo o půjčku EU a MMF“, [Monitoring, duben 2010](#)).

Obsah

Během května 2011 se názory na řešení řeckého dluhu začaly různit. Trhy reagují dosti skepticky a nevěří ve schopnost Řecka všechny dluhy včas splácet. Spekuluje se o restrukturalizaci dluhu. Komisař pro ekonomické záležitosti Olli Rehn však vystupuje proti takovému řešení, stejně jako ECB.

Podle komisaře a ECB by restrukturalizace vedla k devastaci řecké ekonomiky. Na území dnešní EU vyhlásilo bankrot jen Německo v roce 1948, mimo ni Rusko (1998), Pákistán (1999), Ukrajina (2000) a Argentina (2002). Vyhlášení platební neschopnosti by znamenalo ztráty pro ECB, která drží řecké státní dluhopisy a jejich soustavným nakupováním zemi v krizi výrazně pomáhá.

Podle některých názorů by mohlo restrukturalizaci řeckého dluhu nahradit snížení úrokové sazby z dnešních 5,3% na 4,3% a prodloužení splatnosti dluhu ze 3 na 7,5 let. EU bude také zkoumat, zda by Řecku nepovolila nezávislé rozložení splátek, tzv. soft reprofiling.

Komise v květnu 2011 musela také popřít, že by se na půdě EU jednalo o tom, že Řecko eurozónu opustí, jak v jednom rozhovoru prohlásila řecká komisařka. Proměnlivé zprávy o stavu Řecka mají podstatný vliv na kurz eura.

Řecko by mělo v červnu 2011 získat pátou část půjčky z celkové sumy 110 mld. € ve výši 12 mld. €, kterou potřebuje na uhrazení splatného dluhu. Šéf eurozóny Jean-Claude Juncker 26. 5. 2011 prohlásil, že MMF by nemusel uvolnit svoji část ve výši 3,3 mld. € z celkových 12 mld. €, pokud zjistí, že dluh Řecka je již příliš vysoký a země nedodrží podmínky smlouvy o pomoci. Odpověď na tuto otázku bude známa na počátku června 2011, kdy EU a MMF vypracuje hodnotící zprávu o do-

držování podmínek; především snížení deficitu z 10,5% HDP v roce 2010 na 7,6% HDP v roce 2011. Zadlužení Řecka činí přibližně 150% HDP (330 mld. €). Řecká vláda se také potýká s vnitropolitickými problémy (s konzervativní opozicí stran úsporných opatření v hodnotě 6 mld. €).

23. 5. 2011 byl oznámen záměr Řecka zahájit privatizaci v hodnotě 50 mld. €. (státní telekomunikace OTE, kapitál v aténském a soluňském přístavu, státní pošta). EU, MMF a ECB však odhadují, že Řecko má k dispozici kapitál v celkové hodnotě až 500 mld. € (finanční aktiva, veřejné podniky a nemovitosti).

V této souvislosti se objevily i další názory, které svým vyjádřením rozvířil nizozemský ministr financí. Navrhl pověřit mezinárodní agenturu, podle vzoru německé Treuhandanstalt (která řídila privatizaci ve východním Německu), aby řeckou privatizaci spravovala. Tento postoj akceptoval i šéf eurozóny Juncker. Komise to však nepovažuje za rozumné ani nutné a varuje, že by tím Řecko ztratilo část své suverenity. Komise nabídla Řecku pouze „technickou asistenci“, obdobně jako při reorganizaci tamějšího statistického úřadu. Nepochybuje, že země privatizaci zvládne sama.

Nizozemsko, Německo a Finsko navzdory ujištěním ze strany Komise prohlásily, že Řecku neposkytnou další finance, pokud nezavede další úsporná opatření (která odmítá největší opoziční strana; ta naopak požaduje nová jednání o poskytnutí další pomoci). 31. 5. 2011 však mezinárodní deníky přinesly informaci o tom, že Německo svůj postoj přehodnocuje a zvažuje další balík půjček Řecku poskytnout.

31. 5. 2011 se vysocí představitelé EU sešli ve Vídni, aby připravili materiály a podklady pro další potenciální jednání o poskytnutí druhého balíku pomoci Řecku. Podle různých zdrojů by měl být zapojen i soukromý sektor. Mezi lety 2012 a 2013 bude Řecku chybět asi 60 mld. €. Zacetit tuto „díru“ lze podle představitelů EU jen kombinací kroků: zapojením soukromého sektoru, masivní privatizací, úspornými opatřeními a pomocí EU a MMF.

Dosavadní pomoc krachujícím státům eurozóny

Stát	Celkem	EFSM	EFSF	Bilaterální půjčky států eurozóny	MMF	Vlastní prostředky	Potvrzení půjčky
Řecko	110	-	-	80*	30	-	květen 2010
Irsko	85	22,5	17,7	4,8**	22,5	17,5	prosinec 2010
Portugalsko	78	26	26	-	26	-	květen 2011

Zdroj: The EU as a borrower (http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/index_en.htm)

Poznámky: Sumy jsou uvedeny v mld. €, * země eurozóny s výjimkou Slovenska, ** Dánsko, Švédsko, Velká Británie.

Poté, co se v médiích objevily spekulace a různé názory na bankrot Řecka, začali tamější občané masivně vybírat své úspory z bank.

Další vývoj

První týden v červnu 2011 bude ukončeno hodnocení Řecka týkající se plnění kritérií, ke kterým se zavázalo při podepisování smlouvy o finanční pomoci EU a MMF. Od tohoto hodnocení se bude odvíjet rozhodnutí o uvolnění další části půjčky.

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Regulace roamingu červnem 2012 neskončí. Naopak

Komise by měla v červnu 2011 podle všeho předložit návrh nařízení, jež by mělo upravit pravidla regulace roamingu i po 30. 6. 2012, kdy má skončit regulace stávající.

Kontext

EU reguluje ceny roamingu (s ohledem na „občanský rozměr EU“) od roku 2007. Navzdory původním prohlášením, že půjde pouze o dočasné opatření, hodlá své původní [nařízení č. 717/2007](#) v červnu 2011 revidovat již podruhé (první revizí bylo [nařízení č. 544/2009](#)).

Na základě uvedených norem bude od 1. 7. 2011 minuta odchozího roamingového hovoru stát max. 0,35 €, minuta příchozího hovoru 0,11 € a 1 SMS 0,11 €.

Obsah

Obecně by mělo být cílem nového návrhu sblížení (v současnosti [nesrovnatelných](#)) cen za využívání služeb mobilních operátorů v domovské síti a v zahraničí, a to do 30. 6. 2016. Konkrétně by měla pokračovat regulace cen roamingových hlasových služeb, SMS a dat, vše primárně na úrovni maloobchodních cen (u datových služeb se v současnosti uplatňuje „pouze“ regulace cen na velkoobchodní úrovni, tedy mezi jednotlivými operátory).

Od 1. 7. 2012 by měla minuta odchozího hovoru uskutečněného ze zahraničí stát max. 0,32 €, od 1. 7. 2013 max. 0,28 € a od 1. 7. 2014 max. 0,24 €. Minuta příchozího hovoru by měla od 1. 7. 2013 stát 0,10 €, 1 SMS by měla být za tutéž cenu již od 1. 7. 2012. V případě dat by mělo být snížení cen ještě znatelnější: 1 MB v režimu roamingu by měl od 1. 7. 2012 stát max. 0,90 €, od 1. 7. 2013 max. 0,70 € a od 1. 7. 2014 max. 0,50 €.

Rovněž by se měly zlepšit podmínky pro tzv. virtuální mobilní operátory (tj. ty, kteří nabízejí své služby skrze síť operátora standardního a jsou ochotni akceptovat nižší marže).

Stávající operátoři by měli být povinni své zákazníky o této možnosti informovat s 2měsíčním předstihem a učinit vše proto, aby přechod k takovému poskytovateli byl pro zákazníka (resp. jeho roamingové služby) možný i se stávajícím telefonním číslem, a to během lhůty 5 dní.

Sporné body

Potenciální další regulaci roamingu dlouhodobě podporují nejen spotřebitelské organizace typu BEUC, ale údajně (podle Komise) i někteří mobilní operátoři – v očekávání, že nová norma napomůže odstranit některé nedostatky stávajících nařízení, zejm. problematickou regulaci velkoobchodních cen na poli roamingových dat (i za cenu toho, že regulace se celkově zprísnil).

Další vývoj

Bude-li návrh skutečně předložen (údajně 22. 6. 2011), s největší pravděpodobností se o něm bude rozhodovat procedurou spolurozhodování Rady a EP.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Rada a BUDG poprvé projednávaly návrh rozpočtu na rok 2012

Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2012 (Preparation of the 2012 Draft Budget)

Press Release: 3088th Council meeting, Economic and Financial Affairs, Brussels, 17 May 2011 ([10191/11](#))

Rada 17. 5. 2011 poprvé jednala o [návrhu rozpočtu](#) pro rok 2012, který Komise publikovala v dubnu 2011.

9 členských států, které patří mezi tzv. čisté plátce, se již během předběžné debaty postavilo proti téměř 5% nárůstu výdajů oproti roku 2011, který Komise pro nadcházející rozpočtový rok plánuje.

5. 5. 2011 se nad návrhem rozpočtu z dílny Komise poprvé sešel také výbor BUDG.

Kontext

Komise v dubnu 2011 přijala návrh rozpočtu pro rok 2012. Návrh počítá s výdaji v platbách ve výši 132,7 mld. € (cca 1,01% HND EU) a s výdaji v závazcích ve výši 147,4 mld. € (1,12% HND EU). Komise v porovnání s rokem 2011 navrhuje navýšení plateb o téměř 5% (o cca

6,2 mld. €) v souladu s právními závazky, které pocházejí z předchozích let.

Nárůst výdajové stránky zaznamenaly všechny rozpočtové kapitoly, nejvíce potom Kapitola 1, kam náleží jednak výdaje týkající se strategie Evropa 2020 (Kapitola 1a) a jednak výdaje na strukturální fondy a Kohezní fond (Kapitola 1b).

Očekával se přitom především nesouhlas těch států, které převážně jako čistí plátcí podepsaly v prosinci 2010 tzv. [dopis pěti](#), v němž požadují, aby trend snižování růstu výdajů na platby, který se podařilo nastoupit v [rozpočtu na rok 2011](#), pokračoval dále až do roku 2013.

Mezi signatáře tohoto dopisu patří Velká Británie, Německo, Francie, Nizozemsko a Finsko (více v příspěvku „Komise: Návrh rozpočtu pro rok 2012“, [Monitoring duben 2011](#)).

Rada své priority ve vztahu k rozpočtu pro rok 2012 [představila](#) již v únoru 2011.

Výdaje rozpočtu by v souladu s těmito prioritami měly především respektovat ekonomická a rozpočtová úskalí, která by se nadále měla projevovat na úrovni členských států. Na druhé straně priority zahrnují i poněkud protichůdnou snahu zachovat pokračující implementaci evropských programů.

Obsah

Delegace členských států, které se postavily proti návrhu Komise, zdůrazňovaly především to, že návrh nebere ohled na úsporná opatření, která byly v důsledku dopadů finanční krize nuceny učinit některé členské státy. 9 členů EU (výše zmíněná skupina signatářů dopisu pěti plus Rakousko, Švédsko, Dánsko a Itálie) proto vyzývá k omezení nárůstu výdajů pro rok 2012.

Jedná se o podobnou sestavu států, která navyšování výdajů odmítla již v minulém roce. Nesouhlasné pozice Rady a EP vůči návrhu Komise potom vedly až k dohodovacímu řízení, které napoprvé skončilo nezdarem (více v příspěvku „Jednání dohodovacího výboru o rozpočtu pro rok 2011 ztroskotala“, [Monitoring listopad 2010](#)). Nyní po omezování výdajového růstu volají především zástupci Německa jakožto největšího čistého plátce v absolutních číslech a Velké Británie; výdaje rozpočtu EU by neměly růst více, než činí meziroční nárůst inflace.

Na opačné názorové straně stojí skupina 11 členských států, které návrh Komise jakožto celek podporují. Patří mezi ně i ČR, dále další státy východního rozšíření, Kypr, Bulharsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Slovensko a Slovinsko a také 2 státy, které se momentálně potýkají s výraznými ekonomickými problémy, Řecko a Portugalsko. Ne všechny z těchto zemí se shodují na bezvýhradné podpoře návrhu Komise,

považují ho ale za vyhovující základ pro následnou meziinstitucionální diskusi. Silnou podporu má zejm. pokračování financování programů kohezní politiky.

Spíše na straně Komise a jejího návrhu stojí také Polsko, které bude během realizace rozpočtové procedury v druhé polovině roku 2011 předsedat Radě. Tradičními podporovateli „silného“ rozpočtu EU jsou i státy jako Belgie, Lucembursko, Irsko, Španělsko či Maďarsko, na zasedání Rady v květnu 2011 však prozatím jednoznačně stanovisko k návrhu Komise nezaújaly.

Komisař pro rozpočtové otázky Janusz Lewandowski [obhajuje](#) návrh Komise tím, že je třeba dokončit financování programů, které byly započaty na počátku finančního období 2007–2013, jinak by Komise čelila žalobám u Soudního dvora EU.

Poukázal také na to, že argumentace úspornými opatřeními na úrovni členských států podle něho není oprávněná vzhledem k tomu, že 24 z 27 členských států pro rok 2012 naopak plánuje nominální nárůst rozpočtových výdajů.

Ve výboru BUDG je zpravodajem návrhu italská poslankyně z frakce S&D Francesca Balzani. Lze přitom (jako obvykle) očekávat, že EP bude na rozdíl od Rady a jejích členů z řad čistých plátců podporovat navyšování výdajů.

Přesto EP zřejmě není nakloněn tomu opakovat scénář z roku 2010, kdy se rozhodl „hrát vabank“ a dovedl situaci až k odmítnutí prvního rozpočtového návrhu. Tato taktika nakonec selhala, protože EP se stal terčem všeobecné kritiky za to, že komplikuje již tak nelehkou situaci spojenou s ekonomickým stavem EU a některých členských států, takže nakonec bez výhrad přijal druhý návrh Komise, který se prakticky nelišil od kompromisní podoby prvního, zamítnutého návrhu (více v příspěvku „EP na prosincovém plénu nakonec schválil nový návrh rozpočtu pro rok 2011“, [Monitoring prosinec 2010](#)). Aby se předešlo opakování této situace, má zpráva Balzaniové počítat se stanovením tzv. negativních priorit ze strany EP, které mají EP pomoci dosáhnout hájitelné pozice, byť i za cenu přistoupení na rozpočtové škrty, pokud by to bylo potřeba.

Další vývoj

V rámci Rady nyní bude návrh Komise prověřovat Coreper, jehož úkolem je vygenerovat základ pro společnou pozici, která bude dále projednávána, upřesňována a nakonec přijata kvalifikovanou většinou. Rada by ji měla prezentovat na konci června či července 2011. Výbor BUDG by měl o zprávě Balzaniové hlasovat na zasedání 14. 6. 2011 a potom v plénu 23. 6. 2011.

Konečné usnesení k pozměňovacím návrhům Rady a k celkové podobě rozpočtu by mělo být přijato na plenárním zasedání v říjnu 2011.

Pokud by se podobně jako v roce 2010 nepodařilo dosáhnout shodných stanovisek obou institucí, v listopadu 2011 by následovalo dohodovací řízení.

SURE hlasoval o návrhu pozice EP k prioritám finanční perspektivy po roce 2013

Návrh zprávy o investování do budoucnosti: nový víceletý finanční rámec (VFR) pro konkurenceschopnou, udržitelnou a inkluzivní Evropu (2010/2211(INI))

Zvláštní výbor EP „pro politické výzvy a rozpočtové prostředky pro udržitelnou Evropskou unii po roce 2013“ (SURE) ve dnech 25.–26. 5. 2011 hlasoval o [návrhu zprávy](#) Salvadora Garrigy Polleda s názvem „Investování do budoucnosti: nový víceletý finanční rámec pro konkurenceschopnou, udržitelnou a inkluzivní Evropu“.

Zpravodaj v ní nastínil dosavadní pozici EP k otázce finanční perspektivy na období po roce 2013. Návrh nařízení, které se bude týkat nové finanční perspektivy, má Komise předložit již 29. 6. 2011.

Kontext

Komise již v říjnu 2010 zveřejnila předběžné [sdělení](#) týkající se revize rozpočtové politiky. Ve skutečnosti se nejednalo o konkrétní návrhy na revizi rozpočtové politiky, ale spíše o nastínění orientačních směrů, kterými by se dle Komise měla rozpočtová politika po roce 2013 ubírat.

Sdělení například vyzývalo k tomu, aby byly následující finanční perspektivy flexibilnější a aby bylo možné pružněji je měnit v závislosti na měnících se okolnostech. Zároveň by ale měly nadále plnit stabilizační funkci, která jim byla dána již v druhé polovině 80. let a na začátku let devadesátých v souvislosti s tzv. Delorsovými balíky I a II.

Dokument se věnoval také ostře sledované otázce zavedení nových vlastních zdrojů pro rozpočet EU, přičemž nastiňoval 6 možných variant postupu. Ve výdajové oblasti se sdělení Komise věnovalo především 3 hlavním problémům: SZP, budoucnosti britského rabatu a otázce budoucího financování strukturálních fondů a kohezní politiky (více v příspěvku „Komise zveřejnila sdělení o revizi rozpočtu EU, [Monitoring říjen 2010](#)).

V EP byl speciálně ustaven výbor SURE, jehož úkolem by mělo být věnovat se politickým výzvám a dostupným rozpočtovým zdrojům pro udržitelný rozvoj EU po roce 2013.

Očekávalo se tedy, že právě tento výbor zasáhne do debaty o rozpočtové politice EU po roce 2013 nejvíce.

Obsah

Návrh zprávy Salvadora Garrigy Polleda se věnoval nejdůležitějším otázkám týkajícím se výdajové stránky evropského rozpočtu, rozdělení výdajů mezi jednotlivé politické priority (s hlavním důrazem na SZP a kohezní politiku), dále otázce trvání nové finanční perspektivy (vzhledem k tomu, že byly různými reprezentanty institucí EU zmiňovány různé varianty od 5 až po 10 let) a její optimální struktury.

Ke zprávě bylo podáno více než 1000 [pozměňovacích návrhů](#), které byly ve výsledné zprávě redukovány na 113 [kompromisních pozměňovacích návrhů](#).

To vše evokovalo značnou rozdílnost v pozicích; nedařilo se najít jednoznačný konsensus ani pokud jde o strukturu a celkový objem peněz v rámci rozpočtového výhledu, ani pokud jde o strukturu výdajů, ani pokud se jedná o nové vlastní příjmy rozpočtu EU.

Zpráva nakonec ve výsledné podobě odmítla obsah dopisu 5 signatářů pod vedením britského premiéra Davida Camerona, který vyzýval k úsporám.

Podle zprávy Garrigy Polleda výzva 5 členských států nepředstavuje přijatelnou alternativu.

Roční nárůst výdajů o 5 %, jako je to navrhováno již nyní v případě rozpočtu pro rok 2012, je podle zástupců výboru SURE naprostým minimem, které i tak umožňuje Komisi jen omezeným způsobem plnit cíle, ke kterým se zavázala v souladu s principy unijní solidarity. Takový minimální roční nárůst výdajů by měl být dle SURE zachován i v příští finanční perspektivě.

Pokud s tím členské státy nesouhlasí, měly by samy identifikovat cíle, kterých se EU může bez problémů vzdát.

Poslanci přitom hájí výdaje na SZP a kohezní politiku, kde by podle zprávy měla být minimálně udržena stávající úroveň financování.

Při hlasování se SURE nakonec shodl na takové struktury rozpočtu pro období po roce 2013, který by sestával z pouhých 3 hlavních kapitol: 80 % všech výdajů by se mělo „skrýt“ pod jednotnou kapitolu, jejímž posláním má být plnění cílů strategie Evropa 2020. Je přitom zajímavé, co vše chtějí poslanci SURE pod tuto jedinou kapitolu zahrnout, včetně výdajů na SZP a kohezní politiku. Druhá kapitola by měla být věnována výdajům na aktivity spojené se zahraniční politikou EU, třetí potom administrativním výdajům. S touto variantou, která značně zne-

přehledňuje výdajovou část finanční perspektivy, se ztotožňuje i Komise s poukazem, že fakticky nejde o až tak převratné změny v porovnání se současným stavem.

Pokud jde o délku trvání finanční perspektivy, SURE upřednostnil stávající sedmileté období (s čímž se ztotožňuje i značná část kolegia komisářů), ovšem pouze jako přechodné řešení.

Pětileté finanční období, které bylo navrhováno tak, aby platnost finanční perspektivy kopírovala funkční období Komise či EP, by podle SURE bylo příliš krátké. Výbor však navrhuje, aby v případě, že následující finanční perspektiva bude delší než pětiletá, byla v jejím rámci zařazena povinná střednědobá revize, což předvíдалa již [meziinstitucionální dohoda](#) rámuující finanční perspektivu 2007–2013 (zde ale pokus o střednědobou revizi příliš nevyšel, její stále odsuny způsobilo mimo jiné řešení naléhavějších problémů spojených s finanční krizí a ekonomickou situací v EU). Po roce 2020 zpráva SURE předpokládá přechod k modelu desetileté finanční perspektivy sestávající ze dvou pětiletých dílčích období (5 + 5).

Zpráva není příliš konkrétní, pokud jde o spornou otázku vlastních příjmů, poslanci SURE pouze předvídatelně deklarují, že nahrazení stávajícího majoritního zdroje založeného na HND členských států jedním či několika „vlastními“ zdroji EU je nevyhnutelné. Poslanci se přiklánějí např. k nějaké formě přímo vybírané daně.

Pokud jde o britský rabat, zpráva Garrigy Polleda opět spíše obecně volá po zrušení všech existujících slev, výjimek a úlev týkajících se příspěvků do rozpočtu EU.

Navzdory této nekonkrétnosti je ovšem možné poměrně snadno fenomén britského rabatu do tohoto schématu zasadit.

Další vývoj

Zpráva byla v SURE schválena poměrem 39:5:4. 9. 6. 2011 má o návrhu usnesení hlasovat plénum.

Zpráva již získala podporu 4 frakcí v EP, nejsilnějších EPP a S&D a menších ALDE a Greens/EFA.

Přesto je nutno připomenout, že v případě víceletého finančního rámce není úloha EP vyrovnána s úlohou Rady tak, jak je tomu po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost u ročního rozpočtu. Není zde tedy použito spolurozhodování, ale tzv. zvláštní legislativní postup, podle kterého Rada přijímá návrh nařízení, který se týká finanční perspektivy, jednomyslně a EP pouze uděluje souhlas na základě kladného hlasování absolutní většinou všech členů, nemůže tedy vnést vlastní pozměňovací návrhy.

Proto se EP snaží používat i taktiku vydírání a hrozí, že pokud Rada nevezme jeho představy v úvahu, je připraven v souhlasném řízení hlasovat negativně.

V případě nepřijetí nové finanční perspektivy platí svého druhu „rozpočtové provizorium“: platnost parametrů předcházející finanční perspektivy týkajících se nejen výdajů, ale také dalších aspektů, bude prodloužena až do přijetí nové finanční perspektivy.

JUSTICE A VNITRO

Budoucnost „Schengenu“ jako důležité téma debaty na úrovni EU

Jednou z nejvíce diskutovaných otázek na úrovni EU se v květnu 2011 stalo téma imigrace a budoucnosti schengenského prostoru. Ostrahu hranic zpřísnila nejprve Francie v odpovědi na akci Itálie, která udělila africkým migrantům přicházejícím zejm. z Tuniska povolení k pobytu. Následovala informace dánské vlády o úmyslu obnovit stále kontroly na hranicích.

Komise na tyto akce [reagovala](#) poukazem na možné porušení unijního práva v souvislosti s existencí schengenského prostoru bez vnitřních hranic.

Témě znovuzavedení hraničních kontrol v schengenském prostoru bylo [diskutováno](#) i na plenárním zasedání EP 10. 5. 2011 spolu se zástupci maďarského předsednictví a zástupci Komise a 12. 5. 2011 na [zasedání Rady](#).

Kontext

V dubnu 2011 francouzský prezident Nicolas Sarkozy a italský premiér Silvio Berlusconi zaslali předsedům Komise a Evropské rady, José Manuelu Durão Barrosovi a Hermanu Van Rompuyemu, společný dopis požadující změny schengenského pohraničního systému, které se týkají volného pohybu osob v rámci „Schengenu“. 26. 4. 2011 se v Římě uskutečnil italsko-francouzský summit.

Pod nápořem migrace z Tuniska se totiž italské úřady rozhodly, že udělí více než 20 tis. migrantů především z Tuniska, ale i z Libye krátkodobé povolení k pobytu udělované z humanitárních důvodů. Rada těchto uprchlíků má ale příbuzné ve Francii, chystali se proto odjet právě tam, ačkoli k volnému pohybu v rámci schengenské zóny nestačí jen povolení k pobytu, je třeba také cestovní dokument, dostatečné finanční prostředky a dotyčná osoba nesmí představovat ohrožení veřejné bezpečnosti, jinak by ji měl pomoci zachytit systém včasného varování v rámci schengenského informačního systému (SIS).

Komisařka pro vnitřní věci Cecilia Malmström v reakci na zprávy o francouzské blokádě vlaku s tuniskými přistěhovanci jedoucími z Itálie a o tom, že Francie chystá obnovení pohraničních kontrol na vnitřních hranicích s odvoláním na to, že Itálie nezvládla jejich vnitřní ochranu, a porušila tak pravidla Schengenu, apelovala na obě strany, že tento spor nesmí znamenat konec schengenského systému.

Obsah

Komise požádala obě země, Francii i Itálii, o vysvětlení jejich akcí v souvislosti s africkými uprchlíky.

Dle vyjádření francouzské strany poslala Francie okolo 1500 uprchlíků většinou tuniského původu zpět do Itálie s vysvětlením, že jim byl zamítnut vstup na území Francie, protože nedisponovali požadovanou minimální finanční částkou na den pobytu. Přibližně tisícovka tuniských uprchlíků potom byla z Francie poslána do dalších členských států schengenského systému.

10. 5. 2011 byla myšlenka opětového zavedení hraničních kontrol v schengenském prostoru jako reakce na náhlý příliv uprchlíků ze severní Afriky projednávána i na [plénu EP](#). Přestože i v [diskusi](#) zaznívalo volání po lepší kontrole nad toky uprchlíků a přistěhovalců, většina řečníků se postavila proti změnám schengenského principu EU bez vnitřních hranic.

Předseda Komise Barroso např. poukázal na to, že možnost znovuzavedení hraničních kontrol v schengenském systému funguje jakožto pojistka, má k ní být ale přistupováno pouze ve výjimečných případech a měla by být využívána až v poslední instanci. Zároveň volal po „evropské odpovědi“ na problémy zemí, které čelí nejsilnějším migračním tokům.

Význam Schengenu, jehož pozitivní účinky cestující občané EU „pocítují každý den“, vyzdvihovali v rámci EP jak zástupci EPP, kteří vyzývali např. i k tomu, aby EU neotálela s dalším rozšířením schengenského prostoru o Bulharsko a Rumunsko, tak i zástupci frakce S&D. Její předseda Martin Schulz např. uvedl, že 25 tis. přistěhovalců neznamená žádnou krizi a že by ji bylo možné bez problémů zvládnout pomocí principu „sdílení břemene“, tedy rovnoměrného rozdělení imigrantů mezi členské státy. Podle Schulze Francie a Itálie problém vytvořily, a není proto legitimní, aby k jeho vyřešení požadovali uzavření hranic a „pozastavení práva občanů EU“ na volný pohyb. Taktéž předseda liberální frakce ALDE Guy Verhofstadt prohlásil, že znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích jde proti samotné podstatě EU. K solidaritě v rámci EU vyzval také zástupce Greens/EFA Daniel Cohn-

Bendit a kontroly na vnitřních hranicích odmítla i frakce GUE/NGL.

Na to, že se situace oproti minulosti změnila a že je nyní třeba myslet nejen na zajištění volného pohybu, ale více i na ochranu hranic, protože současný systém je špatně nastaven a mimořádné situace nedokáže zvládat, jako jedni z mála upozorňovali zástupci ECR.

Pouhý den po debatě v plénu EP o Schengenu, 11. 5. 2011, informovala Komise dánská vláda o úmyslu posílit kontroly na dánských hranicích s Německem a Švédskem zavedením stálých kontrol. Dánsko odůvodnilo svůj krok bojem s přeshraniční formou kriminality, Komise ale následně vyjádřila obavu, že je toto rozhodnutí v rozporu s dánskými závazky v rámci unijního práva a především se schengenským kodexem na ochranu hranic.

Za rozhodnutím má údajně stát Dánská lidová strana (PPD), která je považována za krajně pravicovou sílu zaměřenou proti imigraci, dle prohlášení dánské vlády je ale rozhodnutí výsledkem širšího konsensu na dánské politické scéně.

Na rozhodnutí dánské vlády ihned reagoval předseda Komise Barroso telefonickým rozhovorem s dánským premiérem Larsem Lokke Rasmussenem. Komise vyjádřila hluboké znepokojení nad krokem, který podle ní může narušit fungování vnitřního trhu. Komisařka Cecilia Malmström proto [vyzvala](#) dánskou vládu, aby upustila od jednostranných akcí, podle vyjádření dánské vlády však Dánsku nejde o návrat systematických pasových kontrol, které jsou v schengenském prostoru zakázány.

Na dánské rozhodnutí nejprve podle vyjádření německé vlády sousední země reagovala určitým překvapením, po schůzce dánského a německého ministra však německý zástupce Hans-Peter Friedrich řekl, že je s dánským rozhodnutím pro mimořádné opatření spokojen. Stejně tak dánská strana ve vztahu k druhé sousední zemi, Švédsku, deklarovala, že následuje pouze již existující švédský postup, podle Komise ale užívání systematických hraničních kontrol ve Švédsku zjištěno nebylo.

Možné znovuzavedení kontroly osob i v schengenském prostoru pro případ, že některá z členských zemí nebude schopna zvládat příliv ilegálních přistěhovalců, [projednávala](#) na schůzce 12. 5. 2011 i Rada složená z ministrů vnitra. Většina členských států se shodla na tom, že by nebylo dobré ohrozit samotné základy „Schengenu“ jednostrannými akcemi, na druhé straně se ale více než 15 členů vyslovilo pro to, aby byly revidovány schengenské dohody týkající se volného pohybu osob, které prakticky nebyly podstatným způsobem měněny od poloviny 90. let.

Zástupci Německa se např. vyslovovali pro jejich větší konkretizaci, aby se zabránilo jejich příliš široké interpretaci. Rakousko, které dodnes navzdory rozšíření schengenské zóny s „oblíbenou“ uplatňuje vnitrozemskou kontrolu např. českých autobusů, hájilo pozici, že odpovědnost za ochranu hranic musí zůstat na úrovni jednotlivých států, a stavělo se tak proti stanovisku Komise, podle kterého by obnovení hraničních kontrol mělo být výhradně výsledkem rozhodnutí na unijní úrovni.

Jediným státem, který odmítl jakoukoli reformu schengenského systému, byl Kypr, pochybnosti vyslovovali také zástupci Španělska či Malty, která nyní patří mezi destinace nejhroženější přílivy uprchlíků.

Také podle belgických zástupců není obnovení vnitřních hranic řešením, preferovali by důsledné vyjednávání se státy, z nichž migrační vlny do EU přicházejí, a větší kontrolu vnějších hranic EU.

Další vývoj

Komise ústy Cecilie Malmström pohrozila, že v případě potřeby použije vůči Dánsku dostupné nástroje k tomu, aby zajistila soulad s právem EU, jednání s dánskou stranou by nicméně měla pokračovat.

Mezitím Komise 24. 5. 2011 [zveřejnila](#) také balík návrhů, které by měly EU do budoucna pomoci zvládat lépe imigraci, zejména z oblasti jižního Středomoří, a pozměnit opatření týkající se víz (viz níže).

Komise předložila balík návrhů týkající se imigrace a víz

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Dialog se zeměmi jižního Středomoří o migraci, mobilitě a bezpečnosti ([KOM\(2011\) 292](#))

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Výroční zpráva o přistěhovalectví a azylu (2010) ([KOM\(2011\) 291](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni ([KOM\(2011\) 290](#))

Komise 24. 5. 2011 zveřejnila balík návrhů, které mají pomoci EU zvládat imigraci z oblasti jižního Středomoří, která je spojena se současným děním v oblasti severní Afriky a v posledních měsících představuje zejména pro jihoevropské státy významný problém. Současně Komise

navrhla pozměnit legislativu týkající se víz, aby bylo zabráněno zneužívání bezvízového styku mezi třetími zeměmi a EU. Mimořádné situaci v oblasti imigrace bylo [věnováno](#) také zvláštní zasedání Rady 12. 5. 2011.

Ve stejný den se konala v Bruselu také [konference](#), kterou ve spolupráci s maďarským předsednictvím uspořádala komisařka pro oblast vnitřních věcí Cecilia Malmström. Týkala se palčivého tématu usídlování uprchlíků ze severní Afriky na území EU.

Kontext

Již 4. 5. 2011 Komise zveřejnila [sdělení](#) obsahující novou iniciativu, která vyzývala EU k tomu, aby rychleji a komplexněji reagovala na imigrační příliv z oblasti Středomoří.

Komise ve sdělení navrhovala například posílení kontrol na vnějších hranicích EU, posílení akceschopnosti v rámci schengenského prostoru, změny v oblasti politiky týkající se legální migrace (zde Komise nadále zdůrazňuje, že o legální přistěhovalectví stojí, vítá ovšem příchod osob s potřebnou kvalifikací, která by napomohla vyrovnávat v EU úbytek populace v produktivním věku, což je představa, která se namnoze rozchází s realitou) či dokončení společného evropského azylového systému do roku 2012. Sdělení hovořilo také o vypracování strategického přístupu v oblasti migrace ve vztazích k třetím zemím. Zde chce EU opět posílit imigraci legální (tedy žádoucí) na úkor imigrace nelegální.

Ještě před zveřejněním sdělení, které mělo za cíl vyvolat debatu o legislativních změnách s dlouhodobým dopadem, ovšem musela Komise podniknout řadu urgentních opatření ve vztahu k alarmující situaci ve Středomoří.

Území Libye od začátku roku 2011 opustilo podle zpráv Komise více než 650 tis. osob. Komise proto reagovala uvolněním finančních prostředků určených pro zvládání naléhavých humanitárních situací způsobených náhlým přílivem uprchlíků do zemí sousedících s Libyí (jde především o Tunisko a Egypt), finanční pomoc byla poskytnuta také zemím, které v EU čelí největšímu přílivu migrantů. Více než 25 tis. uprchlíků především z Tuniska se vydalo k břehům Itálie, kde situace dosáhla katastrofálních rozměrů hlavně na ostrově Lampedusa, a Malty.

Byla proto zahájena operace agentury Frontex odpovídající za střežení vnějších hranic EU nazvaná „EPN Hermes Extension 2011“ a zaměřená především na pomoc Itálii, k jejímuž pobřeží připlouvají uprchlíci. Další „zmobilizovanou“ institucí je Europol zajišťující spolupráci policejních orgánů v EU, který do Itálie vyslal

tým expertů, již mají tamním orgánům pomáhat bojovat s převaděči nelegálních imigrantů.

12. 5. 2011 se potom u příležitosti mimořádného zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci konala také [konference](#) věnovaná tématu přesídlování uprchlíků v rámci EU.

Předmětem bylo především další rozšíření již existujícího pilotního programu, který se týká přesídlování uprchlíků, jejichž přílivu čelí Malta. Komisařka Cecilia Malmström označuje participaci členských zemí na tomto programu za demonstraci solidarity, kterou by měli projevit další členové EU i asociované země, a ulehčit tak velkému tlaku, kterému čelí právě Malta. Dlouhodobým krokem by mělo být zavedení společného evropského programu na znovusídlování uprchlíků.

Obsah

Balík Komise obsahuje [sdělení](#) s názvem „Dialog se zeměmi jižního Středomoří o migraci, mobilitě a bezpečnosti“, [výroční zprávu](#) o přistěhovalectví a azylu za rok 2010 a [návrh](#) na změnu [nařízení č. 539/2001](#) o vízech.

Ve sdělení Komise navrhuje zahájit se zeměmi severní Afriky jednání o migraci, mobilitě a bezpečnosti. Počítá se s jednáním o „partnerstvích v zájmu mobility“ – s jednotlivými zeměmi individuálně. Jejich cílem by mělo být především usnadnění legální migrace.

EU má na legální migraci zájem z důvodu nedostatku pracovních sil v určitých oblastech, na druhou stranu má ale za cíl prostřednictvím smluvních partnerství mj. podněcovat to, aby se migranti po určité době snáze vraceli do země původu, kde by jim měla být např. za snadnějších podmínek uznávána kvalifikace. Problémem členských zemí EU, které přijaly v minulosti migranty za účelem saturace některých nedostatků na pracovním trhu, totiž je, že tito migranti nejsou příliš ochotni vracet se po čase zpět do země původu. Naopak častým jevem je to, že se za nimi stěhují příbuzní, což způsobuje problémy, s nimiž si přijímající země namnoze nedovedou poradit. Upozornění na potenciálně výbušnou situaci již zazněla i z úst některých čelných představitelů členských států EU, např. od německé kancléřky Angely Merkel.

Partnerství v zájmu mobility by měla zavazovat třetí země k tomu, aby účinně bránily ilegální migraci, což je další z palčivých problémů zejm. pro „náravníkové“ členské země EU. Měly by také usnadňovat návrat těch svých občanů, kteří v EU nezískají právo pobytu.

Jako první byly kontaktovány Tunisko a Egypt, Komise by ale v budoucnosti ráda navázala jednání i s dalšími zeměmi, zejm. v severní Africe.

Výroční zpráva o přistěhovalectví a azylu za rok 2010 doporučuje posílení ochrany vnějších hranic, preventivních opatření v oblasti nedovolené migrace a naopak zjednodušení migrace legální, i když se tato opatření mohou ve výsledku ukázat jako dvojsečná, stejně jako výzvy k integraci občanů třetích zemí a sporný projekt společného evropského azylového systému.

Účelem návrhu na změnu nařízení č. 539/2001 o vízech je přinést větší flexibilitu do rozhodování o případném přechodném znovuzavedení vízové povinnosti pro občany třetích zemí.

Návrh upozorňuje na určitou těžkopádnost, kterou se vyznačuje společná vízová politika EU: rozhodování o zrušení či znovuzavedení vízové povinnosti podléhá spolurozhodovací proceduře, která je poměrně komplikovaná.

Zjednodušené přechodné zavedení vízové povinnosti by se mělo týkat mimořádných situací, např. v případě hrozby přílivu přistěhovalců či žadatelů o azyl v EU.

Přijetí takových změn se ovšem obávají některé třetí státy, kterým byla nedávno zjednodušena vízová povinnost v oblasti turistických víz jako Srbsko či FYROM. Některé členské státy (např. Belgie) totiž od té doby deklarují zvýšený počet žadatelů o azyl, především Romů a etnických Albánců.

Další vývoj

Problematika migrace bude jako jedno z hlavních a palčivých témat agendy institucí EU projednávána 9. 6. 2011 na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, rozsáhlejší diskuse by poté měla být vedena také na zasedání Evropské rady 24. 6. 2011.

Komise uveřejnila návrhy na zlepšení ochrany obětí trestných činů

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime ([COM\(2011\) 275](#))

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on mutual recognition of protection measures in civil matters ([COM\(2011\) 276](#))

Komise 18. 5. 2011 přijala legislativní návrhy týkající se ochrany obětí trestných činů. Jedná se konkrétně o 2 návrhy: [směrnici](#) o minimálních normách na ochranu obětí a [nařízení](#) o vzájemném uznávání ochranných opatření občanského práva.

Kontext

Podle odhadů Komise se každý rok v EU stane obětí trestného činu cca 75 mil. lidí. Dodatečné problémy potom nastávají, pokud dojde k trestnému činu v jiném členském státě.

V roce 1989 Evropský soudní dvůr vynesl [roz-sudek](#) v případě Cowan versus Trésor public, ve kterém šlo o britského občana, který byl jako turista přepaden ve francouzském metru, podle francouzského práva by mu v takovém případě náleželo odškodnění za utrpěnou újmu, ovšem pouze v případě, že by byl buďto francouzským občanem, nebo měl povolení k pobytu ve Francii, případně byl občanem státu, který s Francií uzavřel ve věci odškodňování obětí trestných činů reciproční dohodu. Vzhledem k tomu, že Velká Británie v té době takovou dohodu s Francií uzavřeno neměla, obrátil se poškozený William Cowan na ESD, ke kterému podal žalobu na francouzskou vládu pro diskriminaci na základě národnosti, odvolal se přitom na to, že jako turista měl mít možnost využít volného pohybu služeb ve Společenství. ESD v tomto případě uznal porušení práva Společenství a rozhodl, že oběti trestných činů mají mít právo na odškodnění bez ohledu na jejich státní příslušnost.

Podle Komise jsou právní předpisy v jednotlivých členských státech, které se vztahují např. na oběti přepadení, ale i teroristických útoků nesourodé.

Slušnou úroveň poskytování ochrany obětem trestných činů, též pokud jde o trénink, kterého se v této věci dostává policistům a pracovníkům justice, disponují podle Komise státy typu Velké Británie, Nizozemí či Švédska, pokrok byl konstatován také v případě novějších členských států, jako je Polsko nebo ČR. Naopak ve státech typu Řecka či Kypru je podle vyjádření Komise znát nedostatek politické vůle ke zlepšení situace. Nejhorší situace byla konstatována v zemích, které do EU přistoupily jako poslední, v Bulharsku a Rumunsku.

Obsah

Návrh směrnice o minimálních normách na ochranu obětí požaduje, aby byli pracovníci policie, žalobci i soudci v jednotlivých členských státech školeni, jak mají s oběťmi trestných činů zacházet s respektem. Oběti by také vždy měly obdržet informace o svém případě a o svých právech v jazyce, který je jim srozumitelný.

Každý členský stát by také měl dbát na podporu obětí, které by měly mít právo na vlastní žádost se zúčastnit řízení a sledovat soudní proces, na druhou stranu by jim ale měla být v průběhu policejního vyšetřování a soudního řízení poskytnuta adekvátní ochrana.

Odpovídající ochrana má být poskytnuta především (za tím účelem definované) kategorii zranitelných obětí, jakými jsou děti, oběti znásilnění či osoby se zdravotním postižením.

Návrh nařízení o vzájemném uznávání ochranných opatření občanského práva by měl zajistit ochranu obětí násilných činů před případným dalším ublížením ze strany pachatele.

Týká se to např. obětí domácího násilí, v jejichž případě by mělo být možné na pachatele uvalit izolační ochranný režim, který by měl chránit oběti i v případě, že se odstěhují do jiného členského státu EU. Tento návrh se ovšem na půdě EU setkal i s kontroverzními reakcemi, např. ze strany Španělska. Jde totiž o to, zda příslušný členský stát podle svého právního řádu uplatňuje v případě domácího násilí a ochrany jeho obětí civilní, nebo trestní právo. Předkladatelka návrhu, komisařka Viviane Reding, ovšem trvá na tom, že pouze oba předpisy dohromady mohou zajistit ochranu práv obětí násilných činů na odpovídající úrovni.

Další vývoj

Komise podle vlastního vyjádření v budoucnosti nechce zůstat pouze u těchto návrhů, ale hodlá podniknout další kroky.

Mělo by tak být umožněno např. snáze dosáhnout náhrady škody v případě, že k trestnému činu došlo v zahraničí. Změny by se měly v budoucnosti dotknout také případů, kdy žádá o náhradu škody oběť dopravní nehody, která se stala v jiném členském státě, což patrně bude vyžadovat revizi stávající legislativy EU týkající se kolizních právních předpisů v této oblasti.

REGIONÁLNÍ POLITIKA**REGI přijal zprávu o budoucnosti regionální politiky EU**

[Návrh zprávy](#) o páté zprávě Komise o soudržnosti a o strategii politiky soudržnosti po roce 2013

Výbor REGI přijal 26. 5. 2011 poměrem 31:0:9 zprávu týkající se strategie politiky soudržnosti po roce 2013. Poslanci hlasovali i o 600 pozměňovacích návrzích.

Kontext

Komise každé 3 roky zveřejňuje [zprávu](#) o pokroku učiněném v oblasti hospodářské, sociální a územní soudržnosti. V listopadu 2010 prezentovala již 5. zprávu. Věnovala se jednak evaluaci stávajícího stavu z hlediska přetrvávajících rozdílů na regionální úrovni, jednak tomu, jak kohezní politika přispívá

k cílům stanoveným ve strategii Evropa 2020. Ještě důležitější však bylo plánované zaměření zprávy na budoucnost kohezní politiky po roce 2013, kdy se počítá s omezeným počtem priorit a zaměřením i na nové problémy, kterým regiony v rámci EU čelí.

Rada na svém zasedání v únoru 2011 ke společné pozici k hlavním bodům zprávy nedospěla (více v příspěvku „Rada nepřijala společnou pozici k politice soudržnosti“, [Monitoring únor 2011](#)). EP vypracoval návrh své zprávy v březnu 2011.

Obsah

Regionální politika by měla v dalším finančním období (2014–2020) získat alespoň tolik prostředků jako dnes. Poslanci navrhli integrované používání financí v různých „strukturálních“ fondech EU vytvořením společných kritérií způsobilosti pro financování a možnost financovat aktivity z více fondů zároveň.

REGI nesouhlasí s fragmentací financování kohezní politiky na základě sektorového rozčlenění (klima, energetika, doprava ap.). To by podle poslanců podrylo princip víceúrovňového vládnutí a ohrozilo vliv regionů na dosahování cílů, které si EU vytyčila do roku 2020.

Poslanci jsou nejednotní v názoru na budoucnost regionů EU s HDP mezi 75–90% HDP Unie. Zpráva požaduje vytvořit další kategorii pro přechodné regiony. Tento dodatek byl však přijat jen těsnou většinou a předpokládá se další jednání v plénu EP.

Daná „přechodná“ kategorie by nahradila současný mechanismus „phasing out“ a „phasing in“. Umožnilo by to zacházet s regiony se stejným HDP stejně bez ohledu na jejich předchozí způsobilost čerpat prostředky.

Dnes tak region s HDP 77% průměru EU, který spadl do cíle Konvergence, získává stejné finance jako region se stejným HDP, jenž nikdy nečerpal. Do nové kategorie by mohlo spadat až 40 regionů zejména ve Francii, Itálii, Španělsku, Německu, Velké Británii a Belgii. Ve Francii by to bylo asi 10 regionů. Francouzští poslanci za EPP tento návrh EP uvítali, byť jej prosadili socialisté.

Zpráva také zdůrazňuje potřebu silné kohezní politiky pro všechny regiony. Navrhuje zvýšit alokaci prostředků na přeshraniční spolupráci ze současných 2,5% na 7,5%.

Poslanci požadují navázat čerpání financí z fondů na plnou implementaci unijní legislativy nebo dodržování stabilizačních kritérií členskými státy.

Poslanci na druhou stranu nepodpořili návrh, aby členské státy povinně představily zásadní sociální a ekonomické reformy.

Podle REGI by měla EU také podporovat velké soukromé firmy investující do výzkumu a vývoje

i nepřímo, např. podporou výstavby infrastruktury. REGI však nechce financovat přesouvání firem v rámci EU.

Postoj ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [vydalo](#) v lednu 2011 aktualizovanou rámcovou pozici ČR k budoucnosti kohezní politiky EU. ČR souhlasí se stanovením spravedlivého a jednoduchého režimu pro přechodné regiony. Přechodný režim by však měl být určen pouze pro úspěšně konvergující regiony.

ČR odmítla návrhy vedoucí k možnému vyčlenění určitých oblastí či finančních nástrojů (např. sociální soudržnosti, zaměstnanosti, dopravy, vzdělávání, výzkumu a vývoje) z kohezní politiky směrem k jejich „sektorizaci“, což by mohlo vést k zásadnímu potlačení úlohy této politiky.

Další vývoj

■ Plénum EP bude o zprávě hlasovat 26. 6. 2011.

SPOTŘEBITELÉ

Značení složení textilních výrobků a textilií bude

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady .../.../ES o názvech textilií a souvisejícím označování textilních výrobků etiketami (KOM(2009)31)

Plénum EP [přijalo](#) 11. 5. 2011 ve druhém čtení návrh nařízení o názvech textilií a označování výrobků etiketami. EP prosadil povinné značení materiálů, jako jsou kůže a kožešiny, na textiliích a zpracování zprávy proveditelnosti k etiketám označujícím textilní výrobky.

Kontext

Cílem nařízení je zjednodušit pravidla označování textilních výrobků a podpořit také používání nových materiálů a orientaci zákazníka v nich.

Návrh byl Komisí předložen v lednu 2009 a sjednocuje [směrnici č. 73/44](#), [směrnici č. 96/73](#) a směrnici č. 6/74 do jednoho nařízení. Výbor IMCO přijal 22. 3. 2011 [doporučení](#) pro druhé čtení EP (více v příspěvku „EP: Textilní výrobky ze třetích zemí budou označeny ‚made in‘“, [Monitoring březen 2011](#)).

Obsah

Podle EP je pro spotřebitele jen těžko rozeznatelné použití skutečné kožešiny od kvalitní napodobeniny. Takové výrobky budou obsahovat označení „obsahuje netextilní části živočišného původu“.

Povinné označování textilních výrobků etiketou „made in“ ze třetích zemí, které požadoval EP, nepřijala Rada. Do roku 2013 však Komise k této otázce vypracuje zprávy proveditelnosti. Komise také vypracuje zprávu o jednotném značení velikostí v EU a alergenech ve výrobcích.

Další vývoj

Nařízení, které vstoupí v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU, musí ještě formálně schválit Rada. Na transpozici normy do národních právních řádů budou mít členské státy 30 měsíců, aby měl průmysl dostatek času se přizpůsobit.

Směrnice o padělaných léčivech začne platit od roku 2012

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2001/83/ES, pokud jde o zabránění vstupu léčivých přípravků, které jsou padělané, pokud jde o identifikační údaje a údaje o jejich historii či původu, do legálního dodavatelského řetězce (KOM(2008)668)

Rada 27. 5. 2011 [schválila](#) směrnici o zabránění vstupu padělaných léčiv do legálního řetězce. Směrnice zavádí tzv. kód Společenství pro léčiva.

Kontext

Směrnice reaguje na prudký nárůst padělaných léčiv na lékařský předpis, která jsou životu a zdraví nebezpečná, a dostávají se na legální trh s léčivy. Směrnice reviduje [směrnici č. 2001/83](#) a reflektuje výsledek prvního čtení EP (více v příspěvku „EU schválila normu bránící vstupu padělaných léčiv na evropský trh“, [Monitoring únor 2011](#)).

Obsah

Padělané léky obsahují nepravé, neaktivní složky nebo složky ve špatném složení.

Směrnice tedy zavádí tato hlavní opatření:

Léky musejí obsahovat bezpečnostní prvky, které doloží jejich autenticitu a identifikují je.

Léky bez předpisu, které na zdraví nepůsobí negativně, nebudou do směrnice zahrnuty.

Výroba aktivních složek léků musí podléhat principu dobré výroby neohledně na jejich původ.

Výrobci, distributoři a dovozci aktivních složek musí být registrováni u příslušných autorit.

Výrobci léčiv musí ověřit, že výroba i distribuce je v souladu s dobrými postupy.

Výrobci léků musí ohlásit příslušným autoritám podezření na padělaný lék, aby se padělek nedostal do distribuce.

Členské státy budou disponovat systémem, který umožní stáhnout padělaný nebo jinak znehodnocený lék.

Lékárny prodávající léčiva na předpis přes internet musejí být v databázi spravované příslušnými autoritami v daném členském státě. Jejich webové stránky budou obsahovat specifické logo.

Členské státy musejí zefektivnit sankce.

Další vývoj

Členské státy mají 18 měsíců na implementaci směrnice do svých právních řádů.

VNITŘNÍ TRH

Rada schválila obecný přístup k regulaci krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o krátkém prodeji a některých aspektech swapů úvěrového selhání (KOM(2010)482)

Rada 17. 5. 2011 [schválila](#) tzv. obecný přístup k návrhu na regulaci krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání.

Kontext

Debata o regulaci komplexních finančních nástrojů dostala v EU nový impuls v souvislosti s projednáváním tzv. finančního balíku (více v příspěvku „Komise hodlá v EU posílit finanční dohled“, [Monitoring duben / září 2009](#)) a s tzv. řeckou krizí (více v příspěvku „Řecko jako první v historii eurozóny požádalo o půjčku EU a MMF“, [Monitoring duben 2010](#)). V květnu 2010 se Německo stalo první zemí v EU, která dočasně zakázala nekrytý (naked) krátký prodej podílů 10 nejdůležitějších domácích finančních institucí (později jej následovalo např. Dánsko, Řecko či Itálie, trvalé restriktce uvalilo Španělsko, Rumunsko, Lucembursko, Litva, Belgie a Rakousko). Nedlouho poté Německo spolu s Francií požádalo o vytvoření celounijních pravidel s cílem snížit volatilitu finančních trhů (volatilní finanční trhy mají dopad na reálnou ekonomiku počínaje hypotékami a konče cenami energií a potravin). Komise výzvu Německa a Francie vyslyšela (ač např. mezi situací v Řecku a nekrytými krátkými prodeji přímou souvislost nenalezla) a v září 2010 předložila příslušné legislativní návrhy (více v příspěvku „Deriváty, krátký prodej a swapy úvěrového selhání čeká regulace“, [Monitoring září 2010](#)). Výbor ECON se při projednávání [zprávy Pascala Canfina](#) předběžně postavil (obecně řečeno) za stanovení co nejpřísnějších pravidel (více v příspěvku „ECON

„ladí“ svou pozici k regulaci derivátů, krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání“, [Monitoring březen 2011](#)).

Obsah a sporné body

Rada se postavila za úplný zákaz nekrytého krátkého prodeje a posílení informační povinnosti společností závislých na „krátkých akciích“.

Komise ve svém návrhu uvádí, že pokud tato závislost dosáhne 0,2% (počítaje v to pouze „krátké akcie“ z EU) měly by dané společnosti o této skutečnosti informovat (národního) regulátora, dosáhne-li závislost 0,5%, měly by o ní informovat trhy/veřejnost.

Navzdory tomu, že uvedené body jsou v souladu s požadavky EP, zpravodaj Pascal Canfin obecný přístup Rady označili za „paradoxní“ (rozuměj z hlediska věci samé nedostatečný), neboť údajně nezbrání spekulacím se státními dluhopisy a obchodováním se swapy úvěrového selhání (přitom právě proto byl návrh podle Canfina předložen). Pravdu má zpravodaj v tom, že Rada rozlišuje mezi krátkými prodeji obecně a krátkými prodeji se státními dluhopisy, přičemž pro druhý z případů stanovuje mírnější pravidla i méně rozsáhlé kompetence unijního dohledového orgánu ESMA (srov. čl. 24 návrhu). Rovněž platí, že členské státy by měly být oprávněny zákaz krátkého prodeje za předem stanovených podmínek (podle článku 12 návrhu) obejít, a to až na dobu 6 měsíců (s možností obnovení). Na druhou stranu, za stávajícího rozložení sil v Radě („proregulační“ Německo versus „protiregulační“ Velká Británie, za podpory ČR, Švédska, Nizozemska, Itálie či Lucemburska) se jiný než kompromisní výsledek očekávat nedal.

Kritika návrhu se ovšem neobjevuje jen mezi členskými státy, ale i na půdě EP. Někteří lidovci, liberálové a konzervativci se stavějí proti plnému zakazu nekrytého krátkého prodeje s argumentem, že by to pro dotčené subjekty mohlo znamenat problémy s likviditou. Tento postoj naopak odmítají zelení a socialisté (z jejichž řad je i zpravodaj Canfin).

Další vývoj

Schválení obecného přístupu je podmínkou pro zahájení formálních negociací Rady s EP. Ty by měly být zahájeny v následujícím období s cílem dosáhnout dohody ideálně během prvního čtení. Ve světle uvedených sporných bodů ale není jasné, nakolik je to reálné.

Komise každopádně stále počítá s tím, že nové nařízení vstoupí v platnost nejpozději v červenci 2012.

ECON schválil svou pozici k regulaci derivátů

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ([KOM\(2010\)484](#))

Výbor ECON 24. 5. 2011 [schválil](#) poměrem 41:1:2 svou pozici k návrhu na regulaci tzv. over the counter derivátů.

Kontext

Pozadí debat o neregulovaných, soukromě obchodovaných (tzv. over the counter) derivátech je obdobné jako v případě návrhu na regulaci krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání (viz výše).

Obsah

Výbor ECON se [zprávou](#) Wernera Langena, doprovázenou 975 pozměňovacími návrhy, postavil za Komisi (a proti názoru Rady): souhlasil, aby předmětem regulace byly prioritně tzv. over the counter (neregulované, soukromě obchodované) deriváty.

Obchod s nimi představuje 80–90% obchodu se všemi deriváty (v letech 2009 a 2010 údajně nabyl objemu 425 tril. €, resp. 476 tril. €). Regulované deriváty obchodované na burzách (o objemu 54 tril. € v roce 2010) by měly být předmětem chystané revize [směrnice č. 2004/39](#) (tzv. MiFID Directive).

Všechny zainteresované subjekty (banky, pojišťovací a penzijní společnosti, hedgeové fondy, ale i nefinanční instituce typu energetických společností) by měly být povinny své obchody s over the counter deriváty realizovat výhradně přes příslušnou národní ústřední protistranu (central counterparty; CCP) a uveřejňovat o nich zprávy skrze ESMA, součást tzv. mikro-dohledu (více v příspěvku „Komise hodlá v EU posílit finanční dohled“, [Monitoring duben / září 2009](#)). ESMA by měla získat také inspekční oprávnění. Možnost zvolit si CCP (tzv. interoperabilita) by měla být kvůli eliminaci potenciálních systémových rizik omezena („interoperabilní“ by mohla být jen 3 roky bezvadně fungující CCP). Dříve zvažovaná možnost, aby se nová norma retroaktivně vztahovala i na některé dřívější obchody s over the counter deriváty, by se uplatnit neměla. Na druhou stranu by se měly zpřísnit požadavky na CCP pocházející ze třetích zemí. CCP by měly být obligatorně vázány limitovat rizika obchodů, jež přes ně budou realizovány, např. zátěžovými (stress) testy nebo vlastními finančními zárukami. K autorizaci CCP by měl být potřeba kapitál min. 5 mil. € a ustavení výboru, jenž bude sestávat ze zástupců příslušné CCP a ze zástupce ESMA. Nesplněním těchto podmínek by se CCP vystavila možnosti udělení pokuty.

Sporné body

Některé členské státy požadují regulaci všech (nejen over the counter) derivátů.

Zpravidla jde o země, jichž by se mohly výstupy neregulovaného trhu negativně dotknout (např. Německo, Francie, ale i Španělsko, Portugalsko, Lucembursko, Řecko, Belgie či Rakousko). Striktně proti je naopak např. Velká Británie (plus Itálie a Nizozemsko) nebo Evropská bankovní federace, která předložené návrhy považuje za preskriptivní a kladoucí na finanční instituce nadměrné kapitálové požadavky.

Potenciálně problematický (protože z hlediska trhu, zejm. mezi EU a USA, restriktivní) je i požadavek na přísnější požadavky vůči CCP pocházejícím ze třetích zemí, na což upozorňuje např. asociace sdružující správce alternativních investic (AIMA). AIMA tvrdí, že navrhovaná regulace jde daleko za rámec „prosté“ úpravy legislativy zaměřené na trh s over the counter deriváty.

Další vývoj

Plénium EP by mělo o Langenově zprávě hlasovat v červenci 2011.

ECON: Za 15 let budou bankovní vklady garantovány až do výše 100 tis. €

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady .../.../EU o systémech pojištění vkladů (KOM(2010)368)

Výbor ECON 24. 5. 2011 [souhlasil](#), aby banky v EU do 15 let ručily za vklady svých klientů až do výše 100 tis. €.

Kontext

Komise svůj legislativní návrh předložila v červenci 2010 s cílem zachovat dočasné záruky na bankovní vklady realizované v průběhu finanční krize revizí [směrnice č. 94/19](#) (tj. [směrnici č. 2009/14](#)) a učinit je trvalými. Norma původně garantovala výplatu vkladů do 20 tis. €, později 50 tis. € a nakonec 100 tis. €, v posledním případě šlo nicméně jen o dočasné „protikrizové“ opatření (navíc vždy platilo, že v EU nikdy neexistoval jeden garanční systém, ale bylo jich na 40; to by měla nová norma změnit). Podle Komise by měl „strop“ 100 tis. € stačit na to, aby bylo 100% odškodněno 95% majitelů účtů v EU. Norma by se neměla vztahovat na vklady finančních institucí a veřejných orgánů, strukturované investiční produkty a dluhopisy (více v příspěvku „Komise předložila ‚balík na posílení důvěry ve finanční služby‘“, [Monitoring červenec / srpen 2010](#)).

Obsah

Formálně ECON přijal [zprávu](#) Petera Simona. ECON sice podpořil, aby došlo k prodloužení lhůty o 5 let (Komise navrhovala 10 let), výplaty konkrétních vkladů (v případě potíží bank) by se pak ale měly realizovat namísto 7 do 5 dnů (do roku 2016 včetně do 20 dní, do 5 dní by nicméně mělo být vyplaceno min. 5 tis. €).

Zpravodaj text podpořil s tím, že členské státy získají širší manévrovací prostor, jak uvedená opatření realizovat, zejm. pokud jde o prevenci. V praxi ale budou pravidla stanovená pro všechny stejné: banky by měly udržovat rezervy min. ve výši 1,5% všech vkladů, přičemž na banky realizující riskantnější operace by se měly na základě rozhodnutí EBA vztahovat až 2,5krát přísnější pravidla. Klienti bank by měli být o nových pravidlech informováni přinejmenším skrze výpisy z účtů.

Sporné body

Už při uveřejnění návrhu Komise se objevily odhady, kolik prostředků (fakticky od majitelů účtů např. ve formě zvýšených poplatků) budou muset banky získat navíc, aby byly schopny garantovat nové legislativní požadavky.

Výkonný ředitel ČBA a předseda správní rady Fondu pojištění vkladů Josef Tauber tehdy konstatoval, že v ČR počítá min. se 100 mil. Kč. Organizace EACB a ESBB také upozornily, že řada bank už disponuje vlastními garančními mechanismy, což návrh nezohledňuje. Komise pouze konstatovala, že bankovní poplatky by se mohly zvýšit o 7–12 € ročně.

Obecná výtka směřuje k posílení práv spotřebitelů na úkor povinností, resp. ke „vzkazu“, že je lhostejné, jaké bance/bankám jsou prostředky svěřeny, neboť náhrady se majiteli účtu/účtů dostane fakticky vždy. Právě tak by tomu ale mělo být, alespoň podle spotřebitelské organizace BEUC.

Pozice ČR

ČR se vyjadřovala skepticky již v případě ad hoc garancí zavedených bezprostředně po vypuknutí finanční krize.

Další vývoj

Plénium EP by mělo o Simonově zprávě hlasovat (v prvním čtení) v červenci 2011.

Rada, která o dané věci spolurozhoduje, by o návrhu měla vést debatu 15. 6. 2011. Komise předpokládá, že nová pravidla by měla v EU, resp. v celém EHP, začít platit nejpozději v průběhu let 2012–2013.

Komise uveřejnila koncepci práv duševního vlastnictví

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council concerning customs enforcement of intellectual property rights (COM(2011)285)

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. A Single Market for Intellectual Property Rights Boosting creativity and innovation to provide economic growth, high quality jobs and first class products and services in Europe (COM(2011)287)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on entrusting the Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) with certain tasks related to the protection of intellectual property rights, including the assembling of public and private sector representatives as a European Observatory on Counterfeiting and Piracy (COM(2011)288)

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on certain permitted uses of orphan works (COM(2011)289)

Komise 24. 5. 2011 [předložila](#) svou koncepci ochrany a rozvoje práv duševního vlastnictví v EU v době posilování významu aktivit provozovaných online.

Obsah a sporné body

Koncepce se týká patentů, ochranných známek, průmyslových vzorů a zeměpisných označení, ale např. i autorských práv. Komise spolu s koncepcí zároveň předložila i konkrétní [návrh](#) na zjednodušení systému udělování licencí k tzv.

osiřelým dílům a [návrh](#) nařízení „k posílení opatření v oblasti cel pro boj proti obchodování se zbožím, jež porušuje práva duševního vlastnictví“. Její součástí je i dříve iniciovaný patent EU (více v příspěvku „Evropský patent znovu ožívá“, [Monitoring duben 2011](#)). Koncepce odkazuje mj. i na 12 projektů pro jednotný trh roku 2012, které Komise uveřejnila v dubnu 2011 (více v příspěvku „Single Market Act ,tlačí‘ EP i Komise“, [Monitoring duben 2011](#)).

S osiřelými díly, u nichž neexistuje držitel autorských práv nebo jej není možné kontaktovat, by mělo být možné volně nakládat do konce roku 2012.

Ve výsledku by tak mohlo být podle Komise digitalizováno velké množství knih či hudby. V úvahách je i potenciální možnost nakládat volně (skrže licenční dohody) s díly, které z rozhodnutí vydavatele-držitele práv již nejsou v prodeji, a přitom se na ně stále vztahují autorská práva (sic!).

Pokud jde o monitoring padělání a pirátství, měl by se jej primárně ujmout Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) a (po [revizi nařízení č. 1383/2003](#)) i celní úřady na hranicích jednotlivých členských zemí. Celní úřady by se nad rámec hraničních kontrol měly zabývat mj. i „malými zásilkami padělaného zboží posílanými poštou, protože většina tohoto zboží pochází z obchodů uzavíraných na internetu“ (více [zde](#)).

Součástí (budoucích) plánů Komise je snaha omezovat internetové pirátství také zavedením požadavků na poskytovatele internetového připojení, ačkoliv obdobná iniciativa již dříve vyšla naprázdno – z důvodu nedostatečné právní báze ve smlouvách EU.

Další vývoj

O předložených návrzích by měla být v následujícím období zahájena formální debata na půdě EP a Rady.

Nejdůležitější kroky, jež by měly být založeny na nové koncepci EU pro práva duševního vlastnictví

Co	Kdy
Návrhy týkající se vytvoření zvláštního unijního patentového soudu	–
Návrhy na modernizaci systému ochranných známek v EU i na vnitrostátní úrovni	2011
Analýza stávajícího právního rámce a možného ekonomického dopadu (nové) ochrany nezemědělských zeměpisných označení (+ potenciální konkrétní legislativní návrhy)	2011–2012
Návrh na vytvoření právního rámce pro „účinnou kolektivní správu autorského práva na více územích“ (zejm. v odvětví hudby)	srpen 2011
Konzultace k zelené knize týkající se on-line distribuce audiovizuálních děl	říjen 2011
Revize směrnice č. 2004/48 o dodržování práv duševního vlastnictví (aby odpovídala požadavkům „digitálního prostředí“)	konec 2012

Zdroj: Intellectual Property Strategy – Frequently Asked Questions ([MEMO/11/332](#))

Rada definitivně schválila regulaci alternativních investičních fondů

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2004/39/ES a 2009/.../ES ([KOM\(2009\)207](#))

Rada 27. 5. 2011 [definitivně schválila](#) regulaci alternativních investičních fondů.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2009 s cílem „zregulovat“ všechny fondy s působností v EU, jež nespádají do rámce úpravy [směrnice č. 85/611](#) (tzv. UCITS Directive), neboť se podle ní (krom jiných akterů) podílely na vzniku finanční a hospodářské krize. „Výměnou“ za regulaci Komise nabídla manažerům, jichž by se nová norma měla týkat primárně, možnost působit po získání registrace a notifikaci dotčenému členskému státu prakticky na celém území EU (více v příspěvku „Komise: Alternativní investiční fondy potřebují regulaci“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Rada v březnu 2010 projednávání návrhu z důvodu neshod mezi jednotlivými členskými státy odložila (více v příspěvku „Regulace alternativních investičních fondů budí rozpaky“, [Monitoring březen 2010](#)). Podobný krok učinil i EP v červenci 2010 při projednávání zprávy Jean-Paula Gauzèse (více v příspěvku „ECON dosáhl kompromisu ve věci regulace alternativních investičních fondů“, [Monitoring květen 2010](#)). Belgické předsednictví prezentovalo návrh kompromisu v září 2010 (více v příspěvku „Belgické předsednictví navrhlo kompromis ve věci regulace alternativních investičních fondů“, [Monitoring září 2010](#)). Rada překonala rozpory v říjnu 2010, kdy dospěla k jednomyslně přijatému kompromisu (více v příspěvku „Rada dosáhla kompromisu ve věci regulace alternativních investičních fondů“, [Monitoring říjen 2010](#)). Plénum EP jej podpořilo v listopadu 2010 (více v příspěvku „EP schválil regulaci alternativních investičních fondů“, [Monitoring listopad 2010](#)).

Obsah

Manažeři fondů pocházejících z EU budou moci působit v celé Unii počínaje rokem 2013, kdy uplyne 2letá implementační lhůta směrnice, všichni ostatní (ze třetích zemí) do roku 2015. Žádný členský stát či jiný subjekt nebude moci zavést vůči manažerům ze třetích zemí jakýkoli jiný, restriktivní režim. (Dosavadní forma povolání působení alternativních investičních fondů v členských zemích EU – „jedna země, jedno povolení“ – by měla skončit v roce 2018 přijetím aktu Komise.)

Na druhou stranu, bez uznání standardů EU (tj. nové směrnice) příslušnými regulátory ze třetích zemí (formou podpisu dohody o spolupráci) nebudou moci manažeři fondů z těchto zemí v EU působit. (V případě členských zemí EU vyplývá nutnost implementace nové normy, obsahující mj. rozsáhlou informační povinnost manažerů/fondů, povinnost dodržování standardů týkajících se daní, opatření proti praní špinavých peněz a opatření protiteroristických, z primárního práva.)

Výměnou za tento výsledek, jenž konvenuje ponejvíce s britským postojem k věci (ve Velké Británii působí údajně 80% evropských alternativních investičních fondů), dojde i přes určitý odpor Komise a naopak na žádost EP k posílení ESMA, součástí nové architektury finančního dohledu (více v příspěvku „EU schválila finanční balík“, [Monitoring září 2010](#)).

ESMA bude moci především žádat národní regulátory, aby omezili obchodování s fondy ze třetích zemí, budou-li představovat „podstatnou hrozbu“ finančním trhům (nebude ale oprávněna udělovat jim licence pro působení v EU). V roce 2015 ESMA předloží zprávu o působení manažerů ze třetích zemí v EU a v roce 2018 o ukončení režimu „jedna země, jedno povolení“, jež by do té doby mělo být pro tyto manažery stále ještě v platnosti.

Další vývoj

Výsledná norma by měla být implementována do 2 let od vstupu v platnost a role ESMA by měla být revidována po 4 letech.

Rada dosáhla politické dohody o výjimce z účetních uzávěrek mikropodniků

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností, pokud jde o mikrosubyjekty ([KOM\(2009\)83](#))

Rada 30. 5. 2011 poměrně nečekaně [dosáhla](#) politické dohody o výjimce pro mikropodniky týkající se předkládání ročních účetních uzávěrek.

Kontext

Komise svůj návrh na revizi [směrnice č. 78/660](#), vztahující se obecně na všechny společnosti s výjimkou např. finančních institucí, předložila v únoru 2009 s cílem snížit požadavky na velmi malé podnikatelské subjekty, jež vyvíjejí nevýznamnou nebo žádnou přeshraniční aktivitu.

Text zavádí pojem „mikropodnik“: musí mít účetní rozvahu nejvýše 500 tis. € ročně, čistý obrát 1 mil. € ročně a/nebo nejvýše 10 zaměstnanců (splněna musí

být alespoň 2 ze 3 uvedených kritérií; více v příspěvku „EP: Mikropodniky mohou získat výjimku z účetních uzávěrek“, [Monitoring leden 2010](#)).

Plénum v březnu 2010 zavedení výjimky pro mikropodniky schválilo, ovšem s předpokladem, že ji musí autorizovat separátně každý členský stát (podle svých potřeb) a musí být zachována povinnost sběru a uchovávání dat o obchodních transakcích a finanční situaci mikropodniků (více v příspěvku „EP mikropodnikům potvrdil výjimku z účetních uzávěrek“, [Monitoring březen 2010](#)). Ještě v dubnu 2011 vypadala situace v Radě z hlediska podpory nové normě problematicky (více v příspěvku „Rada debatuje o výjimce z účetních uzávěrek mikropodniků“, [Monitoring duben 2010](#)).

Obsah

Rada fakticky vzala za svou pozici EP, pokud jde o povinnost sběru a uchovávání dat o obchodních transakcích a finanční situaci mikropodniků. Upravila ale podmínky, jež je třeba splnit, aby byl subjekt považován za mikropodnik. Fakultativní výjimka z účetních uzávěrek by se tak měla týkat menšího počtu podniků.

Mikropodnik by měl mít podle předsednictví účetní rozvahu nejvýše 250 tis. € ročně a čistý obrát 500 tis. € ročně, tedy polovinu toho, co navrhovala Komise. Na požadavku na počet zaměstnanců by se nemělo měnit nic.

Sporné body

Uvedené změny vycházejí z návrhu maďarského předsednictví. Ten již v dubnu 2011 z pochopitelných důvodů přivítala organizace zastupující účetní (ACCA), naopak asociace malého podnikání (ESBA) za podpory UEAPME jej označila za zklamání: požadavky na roční účetní uzávěrky by měly zůstat v celé EU jednotné, byrokratická zátěž by se měla umenšovat jinde.

Další vývoj

V EP by mělo být v důsledku přijetí politické dohody Rady brzy zahájeno druhé čtení spouštěcího rozhodovacího procedury.

Evropská soukromá společnost stále nemá jednomyslnou podporu

Návrh nařízení Rady o statutu evropské soukromé společnosti ([KOM\(2008\)396](#))

Rada se 30. 5. 2011 po dalším roce a půl (pozastavených) jednání opět [nedokázala](#) jednomyslně shodnout na návrhu nařízení o statutu evropské soukromé společnosti (Societas Privata Europaea; SPE), specifické právní formy, jež by měla usnadnit malé a střední podnikání v EU.

Kontext

Komise návrh předložila v červnu 2008 coby součást své iniciativy „Small Business Act“ (od února 2011 probíhá její revize; více v příspěvku „Komise reviduje „Small Business Act““, [Monitoring únor 2011](#)). Text předpokládá možnost vytvářet v celé EU jeden „přenositelný“ typ společnosti s minimálním jměním 1 €, a tím napomáhat potenciální expanzi malého a středního podnikání (z důvodu úspory nákladů na jinak nezbytné právní služby a provoz různých druhů společností v různých členských státech).

EP, jenž je v daném případě pouze konzultován, své první čtení završil již v březnu 2009 přijetím zprávy Klaus-Heinera Lehneho. Rada o návrhu naposledy meritorně jednala v prosinci 2009 (více v příspěvku „Evropská soukromá společnost nemá jednomyslnou podporu“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Obsah a sporné body

Členské státy nedosáhly politické dohody zejm. kvůli 3 otázkám (a silnému nesouhlasu Německa a Švédska): 1. jaké by mělo být minimální jmění SPE; 2. jaká kritéria by se měla uplatnit na sídlo SPE; 3. jak by měla být definována zaměstnanecká participace v SPE.

Německo nesouhlasilo s návrhem maďarského předsednictví, aby se minimální jmění SPE pohybovalo v intervalu od 1 € do 8 tis. €, dle uvážení každého konkrétního členského státu. Naopak požadovalo jmění min. 8 tis. €.

Pokud jde o sídlo SPE, návrh Komise předpokládá, že SPE bude moci být registrována v jiném členském státě, než kde reálně provozuje většinu svých aktivit. To opět odmítá zejm. Německo, navzdory návrhu Maďarska, aby se po dobu 3 let od vstupu nové normy v platnost uplatnilo přechodné období, které by takovou praxi zakazovalo. Německo nepřesvědčil ani argument, že i po uplynutí přechodného období by to byly členské státy, kdo by určoval, jaké požadavky na sídlo SPE se uplatní.

Co se týče participace zaměstnanců, je předmětem sporu zajištění stejných práv pro všechny zaměstnance příslušné SPE, ať již působí v kterémkoli členském státě (s různou národní legislativou). Ze strany odborů (a v Radě ze strany Švédska) existuje obava z účelových změn registrace SPE tak, aby nebyla povinná přistoupit na restriktivní legislativu některých členských států. Podle maďarského předsednictví by se měla uplatnit vždy nejpříznivější možná legislativní úprava: řídila by se buď zemí registrace SPE (do 3 měsíců od registrace), nebo tím, kde reálně pracuje min. třetina a/nebo max. 500 zaměstnanců dané SPE, přičemž daný model by se měl uplatnit i v případě přesunu aktivit SPE mimo zemi, kde byla původně zaregistrována.

Další vývoj

Rada prozatím nestanovila další termín projednávání návrhu.

ZEMĚDĚLSTVÍ**AGRI přijal zprávu Alberta Desse k budoucnosti SZP**

Návrh zprávy o společné zemědělské politice do roku 2020: Řešení problémů v oblasti potravin, přírodních zdrojů a územní problematiky (2011/XXXX(INI))

Výbor AGRI na jednání 25. 5. 2011 přijal návrh usnesení, které se má týkat budoucnosti SZP po roce 2013. Jeho základem byl [návrh zprávy Alberta Desse](#).

Kontext

Zpráva Alberta Desse a usnesení vygenerované na jejím základě budou představovat oficiální pozici EP vůči [sdělení](#) Komise ohledně SZP do roku 2020, které bylo zveřejněno v listopadu 2011. Zpráva byla věnována 5 hlavním problémovým okruhům spjatým s otázkami budoucnosti SZP.

Jedná se o budoucnost přímých plateb; způsoby, jak zajistit ochranu přírodních zdrojů a zakomponovat do SZP další prvky ochrany životního prostředí; dodržování závazků podmíněnosti (normy cross-compliance) a možnosti jejich zjednodušení; optimální podoba „záchranné sítě“ (nástroje pro regulaci trhu) a budoucnost politiky rozvoje venkova (více v příspěvku „EP poprvé projednával zprávu Alberta Desse o společné zemědělské politice do roku 2020“, [Monitoring únor 2011](#)).

Obsah

Návrh byl ve výboru AGRI schválen poměrem 40:1:4.

Návrh, který bude schvalovat plénum EP, je postaven na následujících principech: 1. požaduje stanovení objektivních kritérií pro spravedlivou distribuci přímých plateb; 2. podporuje zavedení další platby na podporu „zelenější“ SZP, která má být ze 100% financována prostředky z rozpočtu EU (pro zemědělce uplatňující metody „udržitelné produkce“, racionálně hospodařící s vodou, půdou, energiemi apod.); 3. požaduje pro členské státy větší flexibilitu a prostor pro nakládání s platbami a jejich zacílení; 4. vyčlenění specifické části rozpočtu SZP pro účinnější zvládání krizových stavů na trhu.

Znamená to, že z hlediska absolutní výše výdajů vyčleněných na oblast SZP by nemělo dojít k žádné

podstatné změně, změn dozná pouze jejich struktura. Zastánci „silné“ SZP mají ve výboru EP zastávce.

Většina poslanců výboru AGRI se také postavila za kontroverzní zastropování přímých plateb, přičemž v úvahu by měla být vzata velikost, pracovní síla, kterou daný podnik zaměstnává, a úroveň ochrany životního prostředí, kterou vykonává.

Zpráva také navrhuje, aby byly přímé platby primárně určeny pro aktivní zemědělce, tedy pro ty, kteří půdu skutečně využívají k zemědělské produkci a ne k jiným účelům.

Přímé platby by také měly být podle návrhu ještě více svázány s ekologickými opatřeními (nejen „klasické“ normy cross-compliance, ale také opatření týkající se snižování uhlíkových emisí, emisí skleníkových plynů, energetických úspor ap.).

SZP by si měla podle návrhu usnesení také vylepšit „image“ u spotřebitelů v EU jakožto politika, která přispívá k bezpečnému zásobování vysoce kvalitními potravinami, k ochraně životního prostředí a k podpoře obnovitelné energie. Je ovšem otázkou, do jaké míry se jí bude dařit zejm. v prvním případě vzhledem k množícím se aférám poslední doby, v nichž mnozí vidí negativní projevy volného pohybu zemědělského zboží v rámci SZP i principů SZP jako takové (aféra kontaminace masa a vajec dioxiny v Německu či současný nejasný původ průjmového onemocnění, které má, zdá se, také epicentrum v severním Německu).

Další vývoj

Hlasování pléna o návrhu usnesení ke zprávě Alberta Desse se očekává ve dnech 22.–23. 6. 2011. Uveřejnění konkrétního návrhu Komise týkajícího se reformy SZP po roce 2013 bylo prozatím odloženo na podzim 2011.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**Rada schválila revizi směrnice o omezení nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních**

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o omezení používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (KOM(2008)809)

Rada 27. 5. 2011 (za abstence Bulharska) [potvrdila](#) zprůsnění stávající [směrnice č. 2002/95](#) o omezení používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (tzv. RoHS Directive).

Kontext

Komise svůj návrh předložila v prosinci 2008 s cílem normu meritorně propojit se [směrnicí č. 2002/96](#) o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (tzv. WEEE Directive), jejíž revize byla předložena také, a vytvořit koherentní legislativní rámec ke snížení nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních, resp. ke zvýšení míry jejich znovuvyužití a recyklace v případě, že daná zařízení vyjdou z užívání.

Členské státy se postavily proti propojení směrnic RoHS a WEEE, resp. po celou dobu negociací byly spíše pro dvě separátní normy s různým záběrem a různými cíli (více v příspěvku „Rada má pochyby o revizi směrnic o elektrických a elektronických zařízeních“, [Monitoring říjen 2009](#)). Výbor ENVI však již v červnu 2010 demonstroval zcela opačný postoj (více v příspěvku „ENVI: směrnice o elektrických a elektronických zařízeních musí být přísnější“, [Monitoring červen 2010](#)). Plénum EP [zprávu Jill Evans](#) týkající se RoHS přijalo v listopadu 2011 (více v příspěvku „EP: směrnice o elektrických a elektronických zařízeních musí být přísnější“, [Monitoring listopad 2010](#)).

Obsah

Původní směrnice, jež se od 1. 7. 2006 vztahovala jen na 6 látek (olovo, rtuť, kadmium, šestimocný chrom, polybromované bifenyly a polybromova-

né difenylethery) v omezeném okruhu zařízení, bude po revizi výrazně zpřísněna (srov. Příloha I). Nová norma se bude vztahovat obecně na všechna elektrická a elektronická zařízení s tím, že Komise bude moci prostřednictvím komitologie rozšiřovat okruh nebezpečných (a tedy de facto zakázaných) látek.

Přechodné období se bude vztahovat na nástroje dohledu a monitoringu a některá zdravotnická zařízení (3 roky), in vitro zařízení (5 let) a na zařízení pro průmyslový dohled (6 let).

Příloha II stanovuje povolené hmotnostní odchylky u uvedených 6 látek a Příloha III definuje okruh výrobků, které budou disponovat ze směrnice obecnou výjimkou (v současnosti se uplatňuje výrazně benevolentnější opačný přístup, tj. co není zakázáno, je povoleno). Půjde např. o zařízení k produkci energie z obnovitelných zdrojů (solární panely), vojenskou, vesmírnou a výzkumnou techniku a aktivní implantovatelná zdravotnická zařízení.

Další vývoj

Revidovaná směrnice RoHS vstoupí v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU. Implementována by měla být do 18 měsíců.

Další komplexní revizi příslušné směrnice (mj. kvůli zohlednění otázky nanotechnologií) by měla Komise předložit po 3 letech.

VE ZKRATCE...

Komise zveřejnila studii proveditelnosti o evropském smluvním právu

Komise 3. 5. 2011 [zveřejnila studii proveditelnosti](#) o evropském smluvním právu, kterou v roce 2010 (po takřka 10 letech neformálních debat) [začala připravovat](#) ad hoc sestavená expertní skupina. Studie se týká nejdůležitějších praktických problémů v rámci smluvních vztahů (práva v souvislosti s vadným zbožím, pravidla pro určení nepřiměřenosti smluvních podmínek ap.) a cílí na zvýšení právní jistoty firem a spotřebitelů a posílení jejich důvěry ve vnitřní trh EU. Zainteresovaní aktéři mohou Komisi ke studii [zasílat](#) reakce do 1. 7. 2011. Komise by měla přihlídnout k nim i k [výsledkům veřejné konzultace](#) k příslušné zelené knize ukončené v lednu 2011 a předložit konkrétní (legislativní) iniciativy. V dubnu ji v tom podpořil i EP (více v příspěvku „EP podporuje projekt unijního smluvního práva“, *Ve zkratce...*, [Monitoring duben 2011](#)). Naopak organizace typu UEAPME, Eurocommerce, BusinessEurope, ale např. i BEUC (s výjimkou Eurochambres) jsou proti sjednocování smluvního práva v EU. Za větší problém považují mj. různé sazby DPH (ale i dalších daní) či jazykovou bariéru. Krom toho je v současnosti předmětem legislativního procesu návrh směrnice o právech spotřebitelů (více v příspěvku „EP: Definitivní podoba směrnice o právech spotřebitelů přijmeme v prvním čtení“, [Monitoring březen 2011](#)), jež by měla fakticky řešit obdobné otázky jako očekávaná iniciativa. Zainteresovaní aktéři proto tvrdí, že Komise by měla nejprve zjistit, jak bude fungovat tato směrnice, a až potom předkládat jakékoli nové návrhy.

Komise chce zjednodušit plánování cest vlakem

Komise 5. 5. 2011 [přijala nařízení](#) týkající se standardizace dat o jízděm a jízdách v rámci železnic. V roce 2012 by mělo vzniknout „doplňující“ nařízení zajišťující interoperabilitu informačních systémů železničních dopravců v EU. Oba kroky by měly (reálně cca do roku 2015) napomoci zjednodušit plánování cest po železnici napříč EU i vystavování jízdenek na takové cesty, resp. připodobnit

je situaci v letecké dopravě (aby cestující na střední vzdálenosti využívali prioritně železnice). K datům by měly mít přístup i třetí strany (např. nezávislí prodejci, kteří by se měli etablovat podobně jako např. prodejci letenek). České dráhy data o rezervacích a jízdách v rámci prozatím plně sdílejí pouze s partnery z okolních zemí. Problémem celého projektu nejspíše bude fakt, že zatímco např. letišť je v EU podle Komise cca 400, železničních stanic na 55 tis. Standardizace tak může být obtížnější.

Úspory energií musí být povinné, říkají občané. Nesmí to ale moc stát

Podle [studie](#), jejíž vypracování inicioval EP, [souhlasí](#) 80% občanů členských států s povinnými závazky EU týkajícími se energetické účinnosti a jejího zvyšování (o 20% do roku 2020). Konkrétní opatření by je ale pokud možno měla stát jen minimum prostředků. Výsledky šetření mezi občany ČR tyto základní trendy potvrzují, obecně je ale jejich postoj vůči iniciativám EU na daném poli výrazně skeptičtější než v jiných členských státech (včetně např. Slovenska). Studie uveřejněná 6. 5. 2011 je založena na 26 836 osobních rozhovorech proběhnuvších v únoru 2011 napříč členskými státy.

Soudní dvůr EU: Přiznání penze nesmí zohledňovat pohlaví

Soudní dvůr EU 10. 5. 2011 v odpovědi na otázku hamburského soudu v tzv. případě Römer ([C-147/08](#)) konstatoval, že přiznání starobního důchodu musí za všech okolností respektovat antidiskriminační [směrnici č. 2000/78](#). V praxi to znamená, že odpovědné úřady nesmějí (počínaje 3. 12. 2003) v žádném případě zohledňovat pohlaví žadatelů, resp. musí všechny žadatele postavit na roveň sezdáným pářům požívajícím (v Německu) daňových výhod. Krom meritorních konsekvencí takového rozhodnutí (ingerence EU do sféry národních systémů sociálního zabezpečení a rodinného práva) je zaznamenáníhodné také to, že Soudní dvůr se při jeho konstruování opřel primárně o „imaginární“ obecné principy právní (namísto Listiny základních práv EU), čímž de facto přiznal, že předmětný případ nespadá do rámce práva EU.

Rok 2012 bude rokem aktivního stárnutí

Zástupci Rady a EP se po diskusích 10. 5. 2011 shodli na tom, že rok 2012 bude „Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity“ s rozpočtem 5 mil. €. Dohodu by měla ještě formálně schválit Rada (6. 6. 2011) a plénum EP (23. 6. 2011). Každoroční iniciativa tentokrát navazuje na 10. výročí vyhlášení akčního plánu pro stárnutí na půdě OSN.

E-health se v EU zatím neuchytil

Poskytování zdravotnických služeb za využití (podpory) informačních technologií se podle Komise v EU prozatím příliš nerozvinulo. Vyplývá to ze [studie](#) uveřejněné 10. 5. 2011. Úspory v sektoru zdravotnictví by přitom mohly dosáhnout až (sumárních) 10 %. Např. on-line přístup k datům poskytuje svým pacientům pouze každá 25. nemocnice v EU. Studie vychází ze šetření realizovaného na vzorku 906 nemocnic napříč EU. Problémem je podle Komise především fakt, že otázky zdravotnictví spadají primárně do kompetence jednotlivých členských států a nic zásadního na tom nemění ani nedávno schválená [směrnice č. 2011/24](#) o přeshraniční zdravotní péči.

Uživatelé internetu preferují weby v mateřském jazyce. Komise zvažuje politickou akci

Podle [výsledků](#) bleskového průzkumu Eurobarometer 313 [uveřejněných](#) 11. 5. 2011 preferuje 90 % uživatelů internetu webové stránky v mateřském jazyce. Pouze 55 % z nich (Čechů jen 23 %) příležitostně využívá i stránek v jiných jazycích, zpravidla v angličtině. Podle Komise je to jasný signál k tomu, aby se více než dosud angažovala v (paternalistických) projektech, které občanům EU (a potažmo spotřebitelům) umožní daný problém „obejít“. Již nyní se Komise finančně podílí na zhruba 30 projektech zacílených na „zprístupnění“ webových stránek napříč EU.

Zakáže EU igelitky?

Komise 18. 5. 2011 [zahájila](#) veřejnou konzultaci, „jak nejlépe omezit používání plastových nákupních tašek“. Reagovala tak na výzvu Rakouska z března 2011 (více v příspěvku „Rakousko: Zakažme igelitky!“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2011](#)). Možnými eventualitami jsou zdanění či úplný zákaz používání igelitek. Konzultace má také napomoci shromáždit názory na přiměřenost požadavků, které se týkají kompostovatelnosti a biologické rozložitelnosti plastových nákupních tašek (podle pravidel [směrnice č. 94/62](#)). Průměrný Evropan údajně spotřebuje zhruba

500 plastových tašek ročně, přičemž většinu z nich použije jen jednou. V roce 2008 se v EU vyprodukovalo 3,4 mil. tun plastových tašek. Veřejná konzultace potrvá do 9. 8. 2011 a je možné se jí zúčastnit [zde](#).

ČR versus Komise: další řízení za neplnění povinností

Komise 19. 5. 2011 [podala](#) k Soudnímu dvoru EU žalobu na ČR kvůli nezařazení akryladehydu na vnitrostátní seznam účinných biocidních látek podle směrnice č. 2010/5. Biocidních přípravků (resp. účinných látek flokumafenu a tolylfluenu, které stejně jako ostatní biocidy působí na škodlivé organismy nebo proti nim) se týkalo i tzv. odůvodněné stanovisko, které Komise uveřejnila v březnu 2011 (více v příspěvku „ČR versus Komise: další řízení za neplnění povinností“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2011](#)). Novelu zákona o biocidech, která by měla zařazování látek na příslušný seznam urychlit (protože seznam samotný by neměl být zákonem, ale podzákonem normou, vyhláškou ministerstva zdravotnictví), v současnosti projednává Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Tím by měly být (byť opožděně) eliminovány potenciální překážky volnému pohybu zboží: v ČR by mělo být možné uvádět na trh všechny biocidní přípravky povolené v EU jako celku (z dnešních 27 by jejich počet měl během 4 let vzrůst až na 2 tis.).

Rada se zabývala otázkou integrace Romů

Komise vydala v dubnu 2011 [sdělení](#) týkající se „rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů“, které reagovalo na usnesení EP z března 2011 (více v příspěvku „Komise vypracovala strategii pro integraci Romů“, [Monitoring duben 2011](#)). Maďarské předsednictví proto svolalo na 19. 5. 2011 mimořádné [zasedání](#) Rady (aby zajistilo, že bude rámec členskými státy přijat na summitu Evropské rady 24. 6. 2011). Rada rámec podpořila jednomyslně a předsednictví 23. 5. 2011 uveřejnilo zprávu shrnující výměnu postojů v různých formacích Rady. Po jednání však přetrvávají pochybnosti stran účinnosti opatření, která Komise navrhuje, i toho, zda je členské státy v praxi vůbec zohlední. Dánsko např. prohlásilo, že disponuje mechanismy sociální pomoci, které využívají všichni obyvatelé v nouzi bez ohledu na jejich původ. Komise ale prohlásila, že i když je v některých členských zemích Romů málo, povaha problémů je srovnatelná. Maďarsko s početnou romskou populací chce jít příkladem. 20. 5. 2011 podepsala tamější vláda dohodu se zástupci romské menšiny, která si klade za cíl pomoci alespoň 100 tis. Romům nalézt práci, získat výuční list, zajistit přístup ke zdravotní péči a vyšší vzdělání.

Evropské dědictví bude mít svoje označení

Rada na svém [zasedání](#) 19. 5. 2011 dospěla k politické dohodě a přijala návrh [rozhodnutí](#) na zavedení speciálního označení „evropské dědictví“. Každý členský stát bude mít možnost každé 2 roky nominovat 2 místa, která jsou spjata s evropskou integrací. Skupina expertů pak vybere max. 1 místo z daného členského státu. Projekt nemá vést k ochraně např. památek, ale posílit povědomí a kulturní turismus v dané lokalitě. Původní koncept označení „evropské dědictví“ vznikl v roce 2005 jako jedna z reakcí na odstup, který existuje mezi EU a jejími občany. Od roku 2006 bylo takto označeno 68 míst v 18 členských státech. Cílem projektu bylo posílit pocit sounáležitosti evropských občanů s Evropou/EU a podpořit vědomí evropské identity prostřednictvím lepší znalosti společné evropské historie a dědictví, zejm. mezi mládeží (více v příspěvku „EP: EU bude mít speciální označení „evropské dědictví“, [Monitoring prosinec 2010](#)). V příštích 18 měsících dojde k vytvoření označení a první výběr by se mohl uskutečnit v roce 2013.

Rada přijala pracovní plán pro sport

Rada 20. 5. 2011 přijala pracovní plán pro sport, jenž by měl být – v reakci na [sdělení](#) Komise o „rozvoji evropské dimenze ve sportu“ – realizován v období let 2011–2014. Plán se zaměří mj. na boj proti doping, fair play, rozvoj sociální funkce sportu, ale i na jeho ekonomické aspekty. Na úrovni Rady by měla začít pracovat řada ad hoc pracovních skupin. Krom toho Rada debatovala o online sázení a konstatovala, že návratnost utržených prostředků zpět do sportu je velmi nízká.

ENVI požaduje snížení emisí CO₂ o 30 %

Výbor ENVI 24. 5. 2011 poměrem 44:14:1 [podpořil](#) snížení CO₂ v EU o 30% do roku 2020 (oproti roku 1990), ač původně se počítalo (a stále počítá) s obligatorními 20 %. Základním argumentem pro přijetí nelegislativní [zprávy](#) zeleného poslance Base Eickhouta se stala skutečnost, že nedávná hospodářská krize fakticky způsobila i snížení emisí (nejen) skleníkových plynů. 20% cíl by proto měl být přehodnocen, aby zůstal obdobně „ambiciózní“ jako v době před krizí. Plénum EP by mělo o zprávě hlasovat 23. 6. 2011.

Komise požádala o přehodnocení zdravotních účinků aspartamu

Komise 24. 5. 2011 požádala agenturu EFSA (v souladu s [nařízením č. 257/2010](#)) o přehodnocení zdravotních účinků aspartamu, a to do června 2012.

Podle dostupných studií může dané umělé sladidlo způsobovat předčasné porody a mít karcinogenní účinky.

Komise: Ochráníme peníze daňových poplatníků před podvody. Je ale třeba legislativních změn

Komise 26. 5. 2011 [uveřejnila sdělení](#), které by mělo ukázat cestu, kudy by se měly ubírat (legislativní) iniciativy EU týkající se (přeshraniční) ochrany finančních zájmů EU (tj. ochrany prostředků z rozpočtu EU; v roce 2009 bylo podle Komise zneužito 279,8 mil. €) a potažmo i jednotlivých daňových poplatníků. Napříč EU by mělo dojít k upřesnění definic trestných činů, jako je např. zpronevěra nebo zneužití pravomoci. Současně by měly být „zvýšeny kapacity“ Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), Eurojust (Evropská jednotka pro soudní spolupráci) a Úřadu evropského veřejného žalobce. To vše umožňuje Lisabonská smlouva (zejm. čl. 82, 83, 85, 86, 310 odst. 6 a 325 odst. 4 Smlouvy o fungování EU). Nezávazná opatření (typu [Úmluvy o ochraně finančních zájmů](#) z července 1995) se podle Komise neosvědčila. Na druhou stranu nebyl stanoven žádný časový harmonogram, v jakém sledu by měly být navrhované kroky realizovány.

Zatčení Ratka Mladiče otevřelo Srbsku dveře do EU

Komisař Štefan Fille [uvítal](#) zatčení bývalého srbského generála Ratka Mladiče 26. 5. 2011 srbskými orgány. Komisař prohlásil, že byla odstraněna důležitá překážka jednání Srbska s EU o jeho členství. Komisař podpořil zemi v dalším směřování a prováděných reformách. Stejný postoj zaujal i předseda EP Jerzy Buzek, podle kterého Srbsko prokázalo snahu a dalo impuls přístupovým jednáním. Mladič bude nyní postaven před Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii v Haagu.

Rada podporuje revizi „Small Business Act“ i „Single Market Act“

Rada 30. 5. 2011 [podpořila](#) záměr Komise revidovat iniciativu „Small Business Act“ zaměřenou na podporu malého a středního podnikání v EU (více v příspěvku „Komise reviduje „Small Business Act“, [Monitoring únor 2011](#)). Členské státy vyzdvihly zejm. otázku zajištění (podpory) financování malých a středních podniků ze strany EU, otázku „inteligentní regulace“ (v separátních [závěrech](#) ke [sdělení](#) Komise z října 2010) a otázku posílení komunikace mezi malými a středními podniky, EU a členskými státy. Právě komunikace byla a je např. podle UEAPME trvalým problémem celé (od roku 2008 fungující) iniciativy. Nadto Rada [podpořila](#) i „Single

Market Act“ zaměřený na „restart“ vnitřního trhu EU jako celku po 20 letech od jeho vzniku v roce 1993 (více v příspěvku „Single Market Act ,tlačí’ EP i Komise“, [Monitoring duben 2011](#)).

Rada debatovala o patentech

Rada 30. 5. 2011 [vedla](#) debatu o posílení spolupráci v oblasti patentů, jež byla zahájena v dubnu 2011 předložením návrhů Komise (více v příspěvku

„Evropský patent znovu ožívá“, [Monitoring duben 2011](#)). Základní ideu ministři přivítali, shoda nepanovala pouze ve věci redistribuce výnosů z poplatků na obnovení patentů: menší členské státy typu Kypru a Malty požadovaly „férovější“ systém, neměla by v něm ale hrát hlavní roli Komise (skrze komitologii). Otázce patentů se bude Rada znovu věnovat 27. 6. 2011.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 4.–7. 4. 2011

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Carla Schlytera týkající se přechodných úprav pro dvoustranné dohody o investicích mezi členskými státy a třetími zeměmi (A7-0148/2011)	345	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	246	-	14	-
Zpráva Gunnara Hökmarka týkající se prvního programu politiky rádiového spektra (A7-0151/2011)	615	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Tošenovský, Ouzký, Vlasák, Zahradil	26	-	16	-
Zpráva Marií Muñiz De Urquiza týkající se EU jako globálního hráče: její role v mnohostranných organizacích (A7-0181/2011)	492	-	93	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Tošenovský, Zahradil	16	-
Zpráva Marietje Schaake týkající se kulturní dimenze vnější činnosti EU (A7-0112/2011)	519	Tošenovský	46	Zahradil	25	Kožušník, Fajmon, Vlasák

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

KALENDÁŘ NA ČERVEN 2011

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
		1	2	3
		Rada COREPER II COREPER I		
6	7	8	9	10
Rada EPSCO		Rada COREPER II COREPER I	Rada JHA COREPER I	Rada JHA TTE
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
13	14	15	16	17
	Rada EPSCO	Rada ECOFIN	Rada TTE COREPER II	Rada ENVIRONMENT COREPER II
	EP AFCO, BUDG, DEVE, DROI, ECON, ENVI, FEMM, IMCO, PETI, SEDE	EP AFCO, AFET, BUDG, CULT, DEVE, ECON, EMPL, ENVI, FEMM, IMCO, ITRE, LIBE, PECH, PETI, SEDE	EP AFET, BUDG, CULT, DROI, EMPL, IMCO, ITRE, LIBE, PECH	
20	21	22	23	24
Rada FAC	Rada ENVIRONMENT GAC	Rada COREPER I		Rada Evropská rada
EP ECON, JURI, SEDE, TRAN	EP AFET, AGRI, CONT, ECON, ENVI, INTA, JURI, REGI, TRAN	EP Plénium	EP Plénium	
27	28	29	30	
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES			
EP AGRI, BUDG, ECON, EMPL	EP EMPL		EP DROI, ITRE, SEDE	

SEZNAM ZKRATEK

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants (Asociace certifikovaných účetních)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
ALDE	Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CCCTB	Common Consolidated Corporate Tax Base (společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob)
CCP	central counterparty (ústřední protistrana)
CO ₂	oxid uhličitý
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
ČBA	Česká bankovní asociace
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EACB	European Association of Co-Operative Banks (Evropská asociace stavebních spořitelů)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECR	European Conservatives and Reformists Group (Skupina Evropských konzervativců a reformistů)
EEA	European Express Association (Asociace expresních dopravců)
EFSA	European Food Safety Authority (Evropský úřad pro bezpečnost potravin)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
EPSCO	Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council (Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele)
ER	Evropská rada
ES	Evropské společenství

ESBA	European Small Business Alliance (Evropská aliance malého podnikání)
ESBG	European Savings Banks Group (Skupina evropských záložen)
ESD	Evropský soudní dvůr
ESM	European Stability Mechanisms (Evropský stabilizační mechanismus)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
EU	Evropská unie
Eucaris	European Car and Driving Licence Information System (Evropský informační systém automobilů a řidičských průkazů)
Eurocommerce	Association of Commerce of the European Union (Sdružení obchodu EU)
Eurochambres	European Association of Chambers of Commerce and Industry (Asociace evropských obchodních komor a průmyslu)
EYC	Education, Youth and Culture Council (Rada pro školství, mládež a kulturu)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FRONTEX	Frontières extérieures (Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie)
FYROM	Former Yugoslav Republic of Macedonia (Bývalá jugoslávská republika Makedonie)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
Greens/EFA	Group of the Greens/European Free Alliance (Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance)
GUE/NGL	Group of The European United Left/Nordic Green Left (Skupina Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice)
HDP	hrubý domácí produkt
HND	hrubý národní důchod
IEAE	International Atomic Energy Agency (Mezinárodní agentura pro atomovou energii)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
IRU	International Road Transport Union (Mezinárodní unie silniční dopravy)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive (směrnice o trzích finančních nástrojů)
MMF	Mezinárodní měnový fond
ODS	Občanská demokratická strana
OHIM	Office of Harmonization for the Internal Market (Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu)
OLAF	European Anti-Fraud Office (Evropský úřad pro boj proti podvodům)
OSN	Organizace spojených národů
OTC	over the counter
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
RoHS	Restriction of Hazardous Substances (omezení nebezpečných látek)
S&D	Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament (Skupina Pokroková aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SIS	Schengen Information System (schengenský informační systém)
SMEs	Small and Medium-sized Enterprises (malé a střední podniky)
SMS	Short Message Service (služba krátkých textových zpráv)
SPE	Societas Privata Europaea (evropská soukromá společnost)
SURE	Policy Challenges Committee (Výbor EP pro politické výzvy)
SZP	společná zemědělská politika
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
TTE	Transport, Telecommunications and Energy Council (Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku)

UCITS	Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities (subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WEEE	Waste Electrical and Electronic Equipment (odpadní elektrická a elektronická zařízení)

SLOVNÍČEK

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

britský rabat

Sleva z odvodů do rozpočtu EU pro Velkou Británii. Velká Británie ji získala na základě výsledku summitu ve Fontainebleau v roce 1984 v důsledku narůstajícího příspěvku do rozpočtu, který byl v té době neadekvátní výši britského hrubého domácího produktu. Výsledkem summitu ve Fontainebleau byla dohoda, která zajišťuje návrat 66 % britského příspěvku zpět ve formě strukturální pomoci.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

deriváty

Komplexní finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od hodnoty tzv. bazického instrumentu (cenný papír, komodita ap.). Mají termínovaný charakter (dochází ke zpoždění mezi sjednáním obchodu a jeho plněním) a jsou využívány např. k zajištění před budoucím růstem či poklesem ceny bazického instrumentu (viz také „swapy úvěrového selhání“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Frontex

Akronym francouzského „frontières extérieures“ (vnější hranice) používaný k označení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU. Agentura byla zřízena na základě naříze-

ní Rady z roku 2004, její sídlo je ve Varšavě. Hlavním úkolem je koordinace akcí členských států při provádění opatření EU za účelem kontroly vnějších hranic. Má napomáhat členským státům při odborné přípravě pohraniční strážě, provádí analýzu rizik, zabývá se výzkumem a má poskytovat technickou pomoc.

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány (viz také „soukromé kapitálové fondy“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

krátký prodej

Spekulace na pokles ceny cenného papíru či komodity. Investor si předmět spekulace za úplaty zapůjčí a obratem prodá třetí straně. V době, kdy má předmět spekulace vrátit, jej na trhu znovu nakoupí a vrátí. Rozdíl cen v době prodeje třetí straně a v době zpětného nákupu je základem investora zisku (nebo ztráty). Spekulace na růst ceny se nazývá dlouhý prodej.

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62%) (viz také „Rada“).

Listina základních práv EU

Dokument vypracovaný na návrh Evropské rady v Kolíně nad Rýnem z června 1999 tzv. Konventem, působícím v době od 17. 12. 1999 do 2. 10. 2000. Listina čítá 50 článků rozdělených do 7 kapitol a má být katalogem základních práv občanů EU. Přijala ji Evropská rada na summitu v Nice 7. 12. 2000. V té době nebylo rozhodnuto o závaznosti obsahu Listiny ani o jejím napojení na stávající primární právo. V tomto směru se

stala průlomem až Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu, která Chartu obsahovala přímo ve svém textu, a následně Lisabonská smlouva, která text Charty sice neobsahuje, považuje jej však za právně závazný stejně jako příslušné texty primárního práva. Ratifikace Lisabonské smlouvy tedy de iure znamená i ratifikaci Charty (viz také „primární právo“ a „Rada“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednotnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

ratingová agentura

Organizace zaměřující se na vyhodnocování platební schopnosti tržních subjektů nebo států, u nichž označuje ocenění kredibility („úvěruschopnosti“) na zahraničních trzích. Mezi nejznámější ratingové agentury patří Standard & Poor's, Moody's a Fitch-IBCA. Hodnocení se promítá v tzv. ratingu, jenž je na škále nejlepší-nejhorší označován začátečními písmeny abecedy: AAA/D (Standard & Poor's) nebo Aaa/C (Moody's).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

soukromé kapitálové fondy

Těž fondy private equity. Fondy využívající kapitál k založení, rozvoji nebo odkupu firem s rychlým růstovým potenciálem. Působí zpravidla mimo veřejné akciové trhy (viz také „hedgeové/zajišťovací fondy“).

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

swapy úvěrového selhání

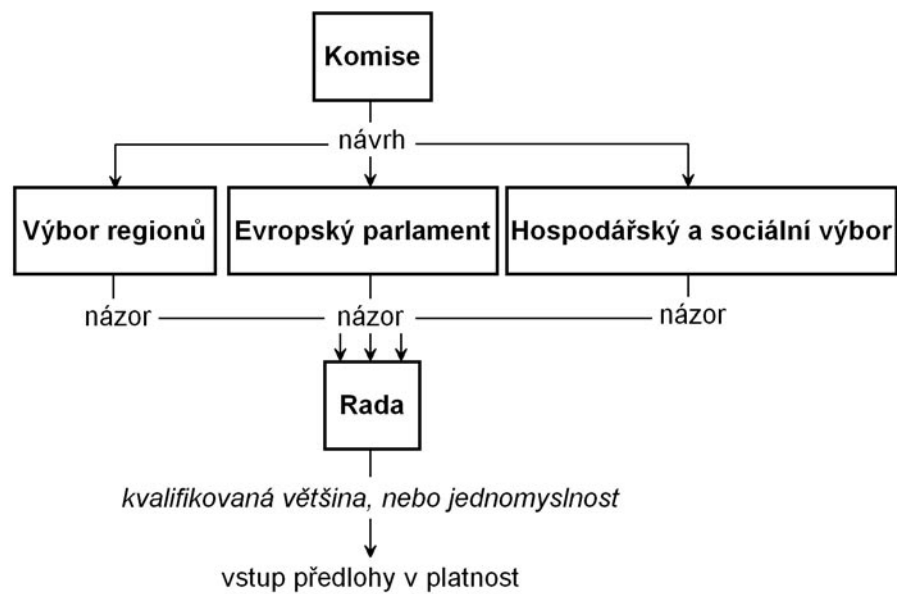
Derivát, který slouží k přenosu úvěrového rizika mezi dvěma protistranami. Kupující se chce zajistit proti riziku úvěrového selhání tzv. bazického instrumentu (dluhopis ap.). Ztrátu v případě selhání hradí prodávající, který si za tuto ochranu nechává platit. Na rozdíl od pojištění nejsou swapy úvěrového selhání zpravidla regulovány (viz také „deriváty“).

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

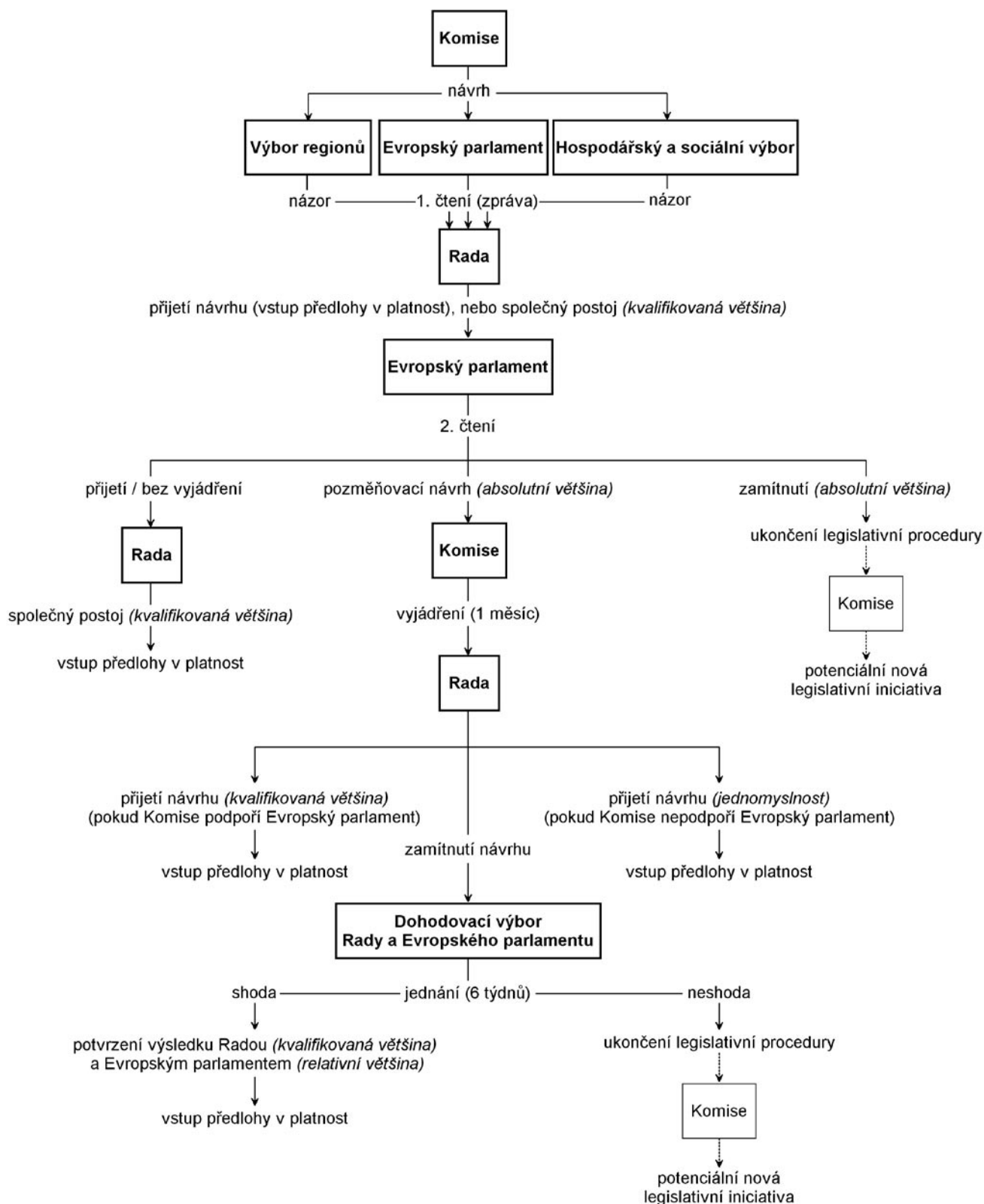
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.